

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 94

11 грудня 2012 р.

РЕЗОНАНС

**Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань
Додаток до журналу "Україна: події, факти, коментарі"**

№ 94 2012

Для керівників та їхніх референтів

Засновники

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

О. Онищенко, академік НАН України

Редакційна колегія:

В. Горвий (заступник головного редактора, науковий керівник проекту)
Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03
E-mail: siaz@pochta.ru
www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2012

ЗМІСТ

У центрі уваги	3
-----------------------------	----------

Аналітичний ракурс

Якименко Ю.

Участие В. Януковича в засіданні Совета глав государств СНГ в Ашхабаде в отражении СМИ	9
---	----------

Пальчук В.

Перші дні роботи Верховної Ради України сьомого скликання: анонси і прогнози	16
---	-----------

Законодавча влада	34
--------------------------------	-----------

Виконавча влада	42
------------------------------	-----------

Політика	61
-----------------------	-----------

Економіка	66
------------------------	-----------

Економіка України в контексті світових кризових тенденцій.....	72
---	-----------

У ЦЕНТРІ УВАГИ

Глава держави вніс кандидатуру М. Азарова на посаду Прем'єр-міністра

9 грудня перед відльотом до Республіки Індія Президент України В. Янукович вніс на розгляд Верховної Ради України кандидатуру М. Азарова на посаду Прем'єр-міністра України.

Нагадаємо, що 6 грудня під час зустрічі з новопризначеними Надзвичайними і Повноважними Послами іноземних держав глава Української держави заявив, що визначиться з кандидатурою Прем'єр-міністра до кінця тижня. В. Янукович зазначив, що підпише подання щодо кандидатури керівника уряду та проведе з ним співбесіду перед державним візитом до Індії.

9–12 грудня Президент України перебуватиме з державним візитом у Республіці Індія (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua/news/26323.html>). – 2012. – 9.12).*

Виступ Голови Верховної Ради України В. Литвина на заключному засіданні Верховної Ради України шостого скликання

Шановні народні депутати!

Почну свій заключний і останній виступ як Голова Верховної Ради України із загальної доброї новини. Пророкування про кінець світу в грудні 2012 р., судячи з усього, скасується. Кінця світу не буде і це – чудово.

Замість кінця світу буде початок нового етапу парламентського життя в Україні. Відлік його справ і днів розпочнеться за тиждень. Чи стане ця новина гарною для людей і країни, залежить

від нас з вами – досвідчених народних депутатів, що пройшли різноманітні політичні баталії, і від законодавців нової хвилі, яким належить вперше прийняти присягу.

Нагадаю зміст цієї присяги: «Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників».

У цьому тексті – простий і зрозумілий людям рецепт успіху всієї Верховної Ради і кожного народного депутата, гарантія того, що парламент сьомого скликання у наступні п'ять років буде хорошою новиною для країни і народу. Нам не потрібна «Новина» на зразок описаної у відомому оповіданні Василя Стефаника, але вже по відношенню до всієї країни.

Верховна Рада попереднього п'ятиріччя (2007–2012 рр.) від сьогодні стає надбанням історії. Вона залишає за собою безумовні позитивні результати і не менш очевидні провали, протиріччя, скандальні інциденти та низькі суспільні рейтинги. Причин цьому чимало - зовнішніх і внутрішніх, політичних і громадських, особистісних і колективних.

Вона позначена вірністю більшості парламентського корпусу депутатському обов'язку. Нашій спільній роботі доля відвела непростий час випробувань. І оцінюючи її у контексті загальних процесів, треба пам'ятати, що історія країни – це не історія Верховної Ради чи Уряду. Це насамперед історія народу, який вкотре приречений на складні випробування.

Верховна Рада шостого скликання – це плід багатомісячної політичної кризи, жорсткого протистояння і складного компромісу, а також перших в історії України позачергових парламентських виборів 2007 р. Народившись у муках, парламент, що відходить у минуле, практично відразу потрапив у вир могутніх політичних штормів та вітрів як всередині країни, так і за її межами.

У 2007-му світ входив у затяжну глобальну фінансово-економічну кризу; низку «кольорових» революцій змінювали «мережеві» революції, які потрясли цілі регіони, політичні та інші

об'єднання. Економічні й фінансові центри за минулі п'ять років прийшли в стан міграції на Схід. Кризові процеси в найбільших країнах-партнерах України та об'єднаннях країн, наприклад в Європейському Союзі, переконливо демонстрували, що усталені способи організації демократичних суспільств також потребують реформування, що демократія – не застигла догма, а засіб та інструмент удосконалення суспільного життя.

Чи почули ми ці сигнали часу в щоденній парламентській метушні? Чи змогли оцінити зовнішні тектонічні зсуви?

Не впевнений в тому, що ми завжди давали адекватні відповіді на виклики та заклики доби і потреби безпосередньо українського суспільства.

На наших очах країна втрачала ціле п'ятиріччя свого розвитку та історії через неспроможне президентство, чвари серед вищого керівництва країни, його непродумані політичні та економічні рішення. Неуспіх, а потім і відвертий провал насаджуваних новацій в економіці, соціальному житті, організації суспільства, в гуманітарній сфері множили настрої розчарування і поглиблювали ерозію народної довіри до влади.

Інакше як авантюрами важко назвати катастрофічний для української економіки газовий контракт 2009 р., 15-процентний обвал ВВП, втрату величезної економічної зони на морських просторах в Чорному морі. На наших очах відносини зі стратегічним сусідом на Сході розпалювалися до точки кипіння, а зі стратегічним партнером на Заході – Євросоюзом – охолоджувалися до нуля. Країна втрачала свої можливості, а ми, як вищий законодавчий орган влади України, з усією віддачею сил не зупиняли її сковзання до прірви, оскільки були втягнуті у з'ясування стосунків між тодішніми Президентом і Прем'єром.

За роки нашої каденції Україну струсили чотири виборчі кампанії: двічі парламентські, президентські та місцеві. Замість врівноваженого і спокійного сприйняття вибору народу, за яким у демократичних країнах приходять суспільна стабільність і розвиток країни, у нас же життя за принципом «від виборів до виборів» перетворило процеси в державі у політичний трилер, а роботу Верховної Ради – на кориду.

Оглядаючи п'ятиріччя Верховної Ради шостого скликання, є усі підстави констатувати, що в Україні за цей період відбулося два парламенти: парламент зразка 2007–2009 рр. і Верховна Рада 2010–2012 рр. І хоча склад Верховної Ради шостого скликання суттєво не змінювався, президентські вибори 2010 р. стали вододілом для самої суті і змісту її діяльності.

Перший став віддзеркаленням розбалансованості державної політики і самої держави, втрати керованості в країні на загальнодержавному і особливо місцевому рівнях. Відторгнення населенням лідерів, їх безпринципні війни, конфліктність в управлінні між центром і регіонами не могли не відбитися на ефективності роботи та авторитеті парламенту.

Верховній Раді України 2010–2012 рр. після нової розстановки політичних сил довелося нарівні з Президентом та новим Кабінетом Міністрів буквально «збирати» країну наново. Україна гостро потребувала законодавчої опори для того, щоб зупинити скочування держави в економічну прірву, закласти основи економічної, соціальної, політичної та суспільної стабільності, дати старт давно назрілим реформам, покласти край скандальним конфліктам у владі в центрі та на місцях. Коротко кажучи, йшлося про законодавчі гарантії реанімації всієї системи влади в державі, оживання країни та її економіки.

Це завдання Верховна Рада виконала. Виконала у тому вигляді як бачили це Президент і Кабінет Міністрів України.

Кілька цифр, які характеризують таку роботу. За п'ятирічний період у Верховній Раді України було зареєстровано 6455 законопроектів. З них розглянуто 5659, з яких 1484 – прийнято в цілому, 119 – в першому і наступних читаннях, направлені на доопрацювання або враховані в інших проєктах 285, відхилено та знято з розгляду 3771 законопроект.

Більше двох третин (66 %) всіх законопроектів були відхилені – це інтегральний показник для всієї Верховної Ради. Інакше виглядає доля ініціатив за авторством Президента України: 77 % поданих ним законопроектів прийнято. Більше 60 % проєктів Кабінету Міністрів також отримали підтримку Верховної Ради. Законопроекти від народних депутатів виявилися аутсайдерами в статистиці парламентської ефектив-

ності – тільки 22 % з 4071 авторського депутатського проекту пройшли чистилище сесійної зали. Висновок простий – ця статистика віддзеркалює якість законодавчої роботи.

Зазначу, що переважна більшість найважливіших законів прийнята як раз в період 2010–2012 рр. У цей же період Верховна Рада проходила внутрішню змістовну еволюцію: від розбалансованості і перманентного протистояння до високого ступеня лояльності і підтримки практично всього масиву ініціатив Президента та Уряду України. Важливо, щоб така ревність не перейшла межу, за якою втрачається сутність парламенту і парламентаризму. Не думаю, що Президент України та Уряд мають потребу в такому послужливому і догідливому парламенті. Ще менше він потрібен країні.

Важливо і те, що Верховна Рада України до останнього засідання зберегла свій голос – голос звучний, різкий, часто дратівливий для влади і більшості. Втім, це багато в чому голос наших виборців, які не хочуть чути одну думку, їм потрібні всі відтінки правди, якою б неприємною вона була для частини суспільства. Верховна Рада шостого скликання зберегла для народу цю трибуну багатоголосся і багатьох правд вустах народних депутатів. І в цьому її чималий внесок у підсумки нещодавніх парламентських виборів, нову багатолікість депутатського корпусу і майбутнє в парламенті багатьох депутатів всього політичного спектру України.

На завершення дозволю собі висловити кілька особистих оцінок і поглядів, від яких щоденно стримував себе протягом головування у Верховній Раді. У цьому залі в мене хіба що не стріляли впритул і в спину, тому сьогодні у мене є право прямо сказати дещо з того, що я думаю.

Українським народним депутатам властива цікава аномалія, яка майже не зустрічається в західних парламентах – підніматися до хмар не тільки над виборцями, народом в цілому, але і над своїми колегами. Найсумніше, що це вивищення і звеличення себе самого поширюється і на власний інститут влади – парламент. Таке недоладне заниження значення Верховної Ради в порівнянні зі своєю власною значущістю, принизливі і часто зневажливі оцінки депутатами своїх колег – незбагненний для мене

парадокс українського політикуму. Повна відсутність корпоративної відповідальності, корпоративного же патріотизму, помилкове відчуття політичної безкарності – хіба це не головні причини антиконституційної оренди карток для безтілесного і заочного голосування? Причини глибокої девальвації поваги до Верховної Ради у людей криється саме в безвідповідальному ставленні частини депутатського корпусу до своєї власної роботи, наївній самоомані деяких народних обранців у свій уявній святості. У цьому зв'язку нагадаю давню мудрість: «у святих є тільки минуле, у грішників – майбутнє».

Передбачаючи черговий потік отруйної критики після цих вибраних думок уголос, водночас зазначу: я щонайбільше відповідальний за нинішній рівень парламентаризму в Україні. Хоча Голова Верховної Ради за української ситуації і атмосфери – безсловесний представник всіх, крім себе самого. Він диригент без палички і оркестру. Він заручник щоденного болісного вибору, звивистого пошуку компромісу, хиткої згоди між непримиренними і полярними поглядами.

Ця позиція вимушеної компромісності і лінії поведінки на порозуміння сприймається багатьма з вас і в суспільстві не як вияв політичної цілісності й сили, а як слабкість і безхарактерність. І я не настільки наївний, щоб не розуміти, що така роль згубна для політика.

Проте я ще і ще раз закликаю замислитися – за якими правилами далі повинні діяти українські політики. Потрібно знайти точку опори для поєднання зусиль з облаштування країни.

Не буде цього – не буде єдиної ефективної України. Коли демагогія починає серйозно сприйматися, це – передвісник біди.

Головним опонентом Голови Верховної Ради всі ці роки я був сам собі. Немає більшого критика дій і рішень Володимира Литвина, ніж Володимир Литвин. Але якою б жорсткою була ця критика із зали, зі сторінок ЗМІ або з глибин мого серця і душі, я твердо вірю: без діалогу, без свободи висловлювати погляди, без апеляції до розуму не може бути парламенту. Без парламенту не може існувати парламентаризм. Без парламентаризму немислима демократія. Без демократії – немислима й Україна. Упевнений: майбутнє України в широкому парла-

ментаризмі, сильному парламенті, в зразковій демократії не на словах, а на практиці.

Вдячний всім друзям за допомогу й підтримку, дякую і всім недругам за те, що, стріляючи впритул словесно та в інший спосіб, не вистрілили реально у спину.

Дякую, шановні колеги, за співпрацю.

(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua/news/Top-novyna/70630.html>). – 2012. – 6.12).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Ю. Якименко, м.л. науч. сотр.

Участие В. Януковича в заседании Совета глав государств СНГ в Ашхабаде в отражении СМИ

5 декабря Президент Украины В. Янукович посетил Ашхабад, где принял участие в очередном заседании Совета глав государств СНГ. Нынешнее заседание совета стало итоговым мероприятием в рамках председательства Туркменистана в содружестве в 2012 г. Следующая встреча глав государств СНГ состоится в Беларуси, к которой перейдет председательство в 2013 г.

Мероприятие началось со встречи глав государств и правительств стран СНГ в узком кругу, а затем продолжилось в расширенном составе с участием членов делегаций.

Повестка дня саммита включала более 20 вопросов, при этом главной темой переговоров ожидаемо стала тема сотрудничества стран СНГ в экономической сфере.

Среди 20 различных документов, пакет которых был подписан по итогам мероприятия, – декларация глав стран-участниц СНГ о дальнейшем развитии всестороннего сотрудничества, соглашение о сотрудничестве в области организации интегрированного валютного рынка государств – участников международной организации, решение о перспективных

направлениях развития объединенной системы ПВО государств СНГ, соглашение о сотрудничестве в материально-техническом обеспечении компетентных органов, ведущих борьбу с терроризмом и иными насильственными проявлениями экстремизма, соглашение об образовании Совета руководителей подразделений финансовой разведки государств СНГ и решение о председателе экономического суда СНГ. Кроме того, на заседании был подписан документ, касающийся сотрудничества стран-участниц в области связи и информатизации (напомним, именно сотрудничество в этой сфере было определено ключевой темой экономического взаимодействия в СНГ в 2012 г.). Также был утвержден план мероприятий по реализации протокола об утверждении положения об организации взаимодействия пограничных и иных ведомств стран СНГ в оказании помощи при возникновении и ликвидации кризисных ситуаций на внешних границах.

Участники саммита утвердили также положение о руководителе Антитеррористического центра СНГ и председателе Координационного комитета по вопросам противовоздушной обороны при совете министров обороны государств организации. Также было решено объявить 2013 г. годом экологической культуры и охраны окружающей среды в СНГ. На заседании в Ашхабаде также были подписаны решения о подготовке к празднованию 70-й годовщины Победы в Великой Отечественной войне и о деятельности Межпарламентской ассамблеи стран СНГ по укреплению интеграционного взаимодействия.

Среди других решений участников мероприятия – решение о председательстве в СНГ и о проведении очередного заседания Совета глав государств Содружества, которое планируется провести в Минске в октябре 2013 г.

В своем выступлении на саммите российский президент В. Путин сосредоточился на теме развития сотрудничества и пообещал коллегам по СНГ лоббировать их интересы на встречах больших “восьмерки” и “двадцатки”. Он также выразил надежду, что аналогичным образом будут поступать и партнеры России по СНГ, в частности, Украина, которая в следующем году будет председательствовать в ОБСЕ.

«Не менее важно наращивать координацию по актуальным вопросам деятельности ОБСЕ. Нынешнее состояние дел в ор-

ганизации, к сожалению, не внушают оптимизма. ОБСЕ давно пора прекратить обслуживать интересы отдельных стран, а сосредоточить свое внимание на объединительной повестке. Рассчитываем, что в качестве председателя ОБСЕ в 2013 г. Украина будет занимать именно такую позицию», – отметил В. Путин.

Кроме того, он поприветствовал стремление Узбекистана присоединиться к зоне свободной торговли и призвал все страны СНГ к участию в проекте ГЛОНАСС, “обеспечивающем безопасность транспортировки грузов”.

Внимание отечественной прессы к состоявшемуся мероприятию было связано главным образом с итогами встреч украинского Президента с президентом РФ В. Путиным, президентом Казахстана Н. Назарбаевым, президентом Туркменистана Г. Бердымухамедовым и президентом Беларуси А. Лукашенко.

Интерес СМИ к встрече В. Януковича и В. Путина был подогрет заявлением пресс-секретаря президента РФ Д. Пескова, который, заявив, что между главами государств, к которым затем присоединился Н. Назарбаев, “состоялся весьма обстоятельный разговор”, не уточнил, о чем шла речь в ходе встречи, поскольку, по его словам, разговор шел с глазу на глаз.

По мнению экспертов, президенты обсуждали газовый вопрос, давно являющийся камнем преткновения в отношениях Украины и РФ. В частности, речь шла о поисках альтернативного российскому топлива – транзите туркменского газа через Казахстан и Россию в Украину.

Позже В. Янукович подтвердил эти предположения, заявив, что «в повестке дня были вопросы удешевления транзита газа, возобновления закупок туркменского газа и вопросы тарифов зоны свободной торговли СНГ». «Мы обсуждали и эти вопросы, есть перспектива их решения, нужно работать в этом направлении», – сообщил Президент.

Кроме того, как рассказал В. Янукович, во время встречи с президентом РФ В. Путиным речь шла о том, что “наши предложения, которые мы обсуждаем уже несколько лет подряд, сводятся к тому, что нам нужно присоединиться к некоторым положениям Таможенного союза, к тем правилам, которые есть в Таможенном союзе, и мы должны с ним считаться”.

По словам украинского Президента, товарооборот Украины со странами Таможенного союза превышает 60 млрд долл, поэтому “задуматься над этим и найти решение – это наша обязанность”. В. Янукович подчеркивает, что страны, входящие в Таможенный союз, являются одними из крупнейших торговых партнеров Украины, и игнорировать этот факт Украина не имеет права. Президент также отметил, что вступающие в силу с нового года более 30 новых положений в рамках деятельности Таможенного союза непосредственно касаются Украины и ее товаров. “Мы хорошо понимаем, если мы не найдем инструментов сотрудничества с Таможенным союзом, мы много потеряем. Сегодня это является недопустимым для экономики Украины. Наши предложения, которые мы обсуждали уже несколько лет подряд, сводятся к тому, что нам надо присоединиться к некоторым положениям Таможенного союза, к тем правилам, которые есть в Таможенном союзе, и мы с ними должны считаться”, – заявляет В. Янукович, подчеркивая, что Украина будет нести потери, если не будет считаться с некоторыми правилами Таможенного союза, “равно как будет терять и Таможенный союз”.

Однако, несмотря на эти заявления, украинское руководство продолжает с осторожностью относиться к развитию сотрудничества в рамках ТС. Так, по итогам Ашхабадского саммита В. Янукович отказался подписать соглашение об организации интегрированного валютного рынка, в котором будут участвовать страны-участницы Таможенного союза, которое 5 декабря подписали Россия, Беларусь, Казахстан, Армения, Киргизия и Таджикистан. Документ предусматривает, что на территории стран – участниц соглашения можно будет совершать обменные валютные операции напрямую без промежуточного пересчета на доллары или евро. «Его практическая реализация позволит нам реализовывать коммерческие планы в национальных валютах, поможет банкам наших стран эффективно выстраивать свою работу и послужит укреплению макроэкономической стабильности в регионе», – так прокомментировал значение документа президент РФ В. Путин.

Администрации украинского Президента от комментариев на этот счет воздержалась. Но уполномоченный Кабмина по вопросам сотрудничества с Россией, странами СНГ и ЕврАзЭС В. Мунтиян заявил что отказ В. Януковича подписать соглашение связан с возражениями Нацбанка, хотя, как сообщают СМИ со ссылкой на источник в НБУ, Нацбанк не участвовал в подготовке этого соглашения.

Как считают некоторые эксперты, проведение трансакций в национальных валютах разных государств не всегда приемлемо, поскольку многие национальные валюты являются «неликвидными и нестабильными», как, например, белорусский рубль. Но, по их словам, в соглашении есть и позитивные моменты, например, снятие ограничений при конвертации, поскольку сейчас у Украины большой оборот с Россией, и расчеты в рублях позволили бы сократить объем трансакций в долларах, что снизило бы нагрузку на курс.

Тем временем, заявления В. Януковича о необходимости сотрудничества с Таможенным союзом вызвали неоднозначную реакцию в украинских политических кругах. Жестко на это отреагировали, в частности, представители оппозиции. Так, по сообщению пресс-службы партии «Фронт змін», глава совета ОО «Батьківщина» А. Яценюк подчеркнул, что заявление Президента о том, что Украина может присоединиться к некоторым положениям Таможенного союза является еще одним поводом для объявления импичмента В. Януковичу.

«Курс на европейскую интеграцию определен законом об основах внутренней и внешней политики Украины, и этот курс не подлежит дискуссии ... Европейский союз и Таможенный союз – это взаимоисключающие понятия, это разные ценности, разные цели и кардинально разные пути развития Украины», – заявляет политик. Оппозиция, по его словам, выступает за европейскую интеграцию Украины, за подписание Соглашения об ассоциации с Европейским союзом включительно с Зонай свободной торговли, за безвизовый режим между Украиной и ЕС для свободного въезда украинских граждан в страны Евросоюза.

Как подчеркивает А. Яценюк, «на пути к подписанию с ЕС Соглашения об ассоциации стоит вопрос правовой реформы и

прекращения политических преследований Ю. Тимошенко и Ю. Луценко. Но эти вопросы можно решить». Говоря об украинско-российских отношениях, политик заявляет, что Украине нужна полноценная и взаимовыгодная Зона свободной торговли с Россией и странами СНГ, а не «соглашение о зоне торговой войны, которое подписал Премьер Н. Азаров».

Таким образом, в оппозиции считают, что вступление Украины в Таможенный союз противоречит Конституции и законам Украины, а позиция Президента является основанием для его импичмента.

Тема отношений с Таможенным союзом обсуждалась также на встрече В. Януковича в Ашхабаде с президентом Беларуси А. Лукашенко. В ходе этой короткой встречи стороны обсудили также вопросы двустороннего сотрудничества Украины и Беларуси.

По результатам встречи президент Беларуси А. Лукашенко заявил на расширенном заседании совета глав государств СНГ о том, что В. Янукович приглашает лидеров стран СНГ посетить Чернобыль, где строится укрытие для реактора, на котором 26 лет назад произошла катастрофа. «Реализация проектов в области экологической культуры и охраны окружающей среды – эту тему особенно актуализировал Президент Украины Виктор Федорович Янукович, пригласив глав государств на площадку Чернобыля, где сегодня создается уникальное сооружение – строится укрытие реактора, на котором произошла катастрофа», – сказал А. Лукашенко.

Вопросы двустороннего сотрудничества стали также темой встречи В. Януковича с президентом Туркменистана Г. Бердымухамедовым.

По словам украинского Президента, «непростая экономическая ситуация в мире требует активизации торгово-экономического взаимодействия между Украиной и Туркменистаном». Решению этой задачи, по его мнению, будет способствовать заключение соглашения о зоне свободной торговли. В. Янукович отметил, что сегодня все существующие между сторонами договоренности находятся на стадии реализации. Позитивной динамике в развитии двусторонних отношений, по его убеждению, способствует также работа Сов-

местной межправительственной украинско-туркменской комиссии по экономическому и культурно-гуманитарному сотрудничеству. В свою очередь президент Туркменистана отметил, что дружеские отношения двух стран имеют перспективы дальнейшего развития. «Мы будем и впредь укреплять наши отношения. У нас есть взаимопонимание и доверие по всем вопросам», – заявил Г. Бердымухамедов. Он также подчеркнул, что сейчас Украина и Туркменистан готовят к подписанию ряд документов для решения «целого ряда межгосударственных вопросов, отвечающих вызовам времени». Главы государств также отметили позитивную динамику развития торгово-экономических связей между Украиной и Туркменистаном и перспективы увеличения товарооборота между странами.

Кроме того, стало известно, что стороны договорились о будущем государственном визите В. Януковича в Туркменистан. «Мы договорились, что мой государственный визит состоится в первой декаде февраля 2013 г.», – заявил В. Янукович после встречи с Г. Бердымухамедовым. До этого, по словам главы украинского государства, рабочая группа должна наработать перечень вопросов, которые будут рассматриваться во время визита.

Говоря об итогах своего визита в Ашхабад, В. Янукович заявил, что «участники Совета глав государств СНГ во время заседания в Ашхабаде 5 декабря обсудили современные вызовы, стоящие перед странами в условиях мирового экономического кризиса». «Мы хорошо понимаем, что мировой экономический кризис затрагивает каждую страну. Как от него защититься, какие есть для этого инструменты, как можно активизировать наши усилия, чтобы найти возможность компенсировать те потери, которые несет каждая страна на мировых рынках. Об этом шла речь в разных форматах», – сообщил президент. По словам В. Януковича, в данном случае речь идет прежде всего о внешнеэкономических отношениях и ведении внешней торговли. «Нам надо теснее координировать наши общие действия, чтобы как можно эффективнее использовать наши отношения

в рамках формату СНГ и в рамках двусторонних отношений между странами. Это главная тема, которая была на саммите”, – підкреснуло глава державства.

**В. Пальчук, мол. наук. співроб.,
канд. наук із соц. комунікацій**

Перші дні роботи Верховної Ради України сьомого скликання: анонси і прогнози

Урочисте відкриття першого пленарного засідання Верховної Ради України сьомого скликання відбудеться 12 грудня. Відповідно до Закону України «Про вибори народних депутатів України», до першого засідання нового парламенту має пройти не більше місяця з того моменту, як Центрвиборчком підбив підсумки голосування виборів-2012. Як відомо, ЦВК оголосила остаточні результати виборів 12 листопада. Отже, 12 грудня – крайня дата, яка законодавчо визначена для першого дня роботи нової Верховної Ради.

У програмі першого пленарного засідання нового парламенту – присяга народних депутатів, потім обрання керівництва Верховної Ради України (вибори нового спікера, його заступників). Зокрема, у Законі «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України», ухваленого 6 листопада, визначено порядок розгляду питань на першій сесії ВРУ нового скликання. Так, спочатку формується Тимчасова президія ВРУ, фракції та групи, потім заслуховується доповідь спікера парламенту попереднього скликання щодо стану законодавчої роботи в парламенті. Після цього передбачено формування лічильної комісії, обрання Голови ВРУ та всієї президії, а після цього – заслуховування позачергового послання Президента до нового складу українського парламенту.

Напередодні роботи нового парламенту підготовча депутатська група визначилася з кандидатурами у Тимчасову президію ВРУ, до якої ввійшли голова підготовчої групи та пред-

ставники кожної політичної сили. Від Партії регіонів до неї ввійде О. Єфремов, від КПУ – П. Симоненко, від УДАРу – В. Ковальчук, від «Свободи» – Р. Кошулинський, від ВО «Батьківщина» – А. Кожем'якін. Головування відбуватиметься по черзі.

Група погодилася також на те, що 12 грудня урочиста частина триватиме з 10.00 до 12.00, а о 12.00 вже розпочнеться перше пленарне засідання нової ВРУ.

Важливим питанням перших днів нового парламенту залишається остаточне узгодження необхідної кількості профільних комітетів, їх керівників та складу, а також обрання глави уряду за поданням Президента та складу Кабінету Міністрів України.

Для забезпечення початку роботи перших засідань ВРУ необхідною умовою стало вирішення питання, поставленого опозиційними силами, стосовно персонального голосування депутатів у новому парламенті. Ще під час чергових засідань підготовчої депутатської групи опозиційні партії заявили, що вони залишаються на своїх принципових позиціях щодо цього. Зокрема, голова Ради об'єднаної опозиції «Батьківщина» А. Яценюк наголосив, що Верховна Рада розпочне свою роботу, тільки якщо буде виконуватись конституційна норма про особисте голосування. «... Ми чітко висловили свою позицію і задекларували, що новий парламент розпочне свою роботу тільки в одному випадку – якщо буде виконуватися базова конституційна стаття – особистого голосування», – зазначив А. Яценюк.

Для досягнення поставленої мети опозиція запропонувала два варіанти забезпечення особистого голосування. Перший – це увімкнення системи «Рада», яка вже змонтована і яка, за словами представників опозиції, унеможливує голосування за іншу особу. Зокрема, представники опозиційних партій запропонували проект постанови Верховної Ради України про забезпечення виконання вимог ст. 84 Конституції України щодо особистого голосування: впровадити спеціалізований технічний комплекс – систему «Рада-3», який передбачає реєстрацію та голосування депутатів тільки за допомогою сенсорної клавіші,

а парламентському апарату підготувати систему «Рада-3» до використання. Другий варіант – це прийняття змін до Закону про Регламент, які передбачають, що електронною системою голосування можна голосувати тільки в тому випадку, якщо вона унеможливує голосування за іншу особу. «А якщо одна людина голосує за двох чи за 10, то таку систему треба відключати і голосувати виключно бюлетенями», – зазначив А. Яценюк. Для забезпечення виконання цього варіанту опозиція 30 листопада зареєструвала проект Закону «Про внесення змін до Закону України “Про Регламент Верховної Ради України”», що забезпечує особисте голосування народних депутатів на основі особистої реєстрації та голосування за допомогою електронної системи. Проект закону зареєстрований у секретаріаті Верховної Ради за № 11468.

Зазначений законопроект опозиції більшість ВР відмовилася підтримати. За нього проголосували лише 113 народних депутатів із 357 зареєстрованих у сесійній залі.

Компромісним рішенням щодо персонального голосування став ухвалений на останньому засіданні Верховної Ради України шостого скликання Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України». За відповідний законопроект, внесений головою регламентного комітету В. Макеєнком, проголосувало 338 депутатів, зокрема понад 70 депутатів БЮТ і НУНС. Законопроект зареєстровано за № 11468-1. «Ми зняли одну з проблем, яка розділяла нас. І у нас є підстави далі працювати для забезпечення підготовки початку роботи Верховної Ради сьомого скликання», – зауважив голова Підготовчої депутатської групи В. Литвин.

За словами голови регламентного комітету В. Макеєнка, Партія регіонів погодилась на використання сенсорної кнопки під час голосування в обмін на відмову опозиції перешкоджати голосуванню. Він прокоментував, що під час реєстрації депутатів перед засіданням вони пред’являтимуть депутатські посвідчення, «оскільки буде багато нових облич». «У залі депутати реєструватимуться за допомогою існуючої системи. Голосування здійснюється народним депутатом особисто за допомогою електронної системи, яка унеможливує, і це

ключове слово, голосування замість іншого нардепа. Це була поправка опозиції, і ми її прийняли. А опозиція прийняла нашу поправку про те, що на пленарному засіданні депутат не повинен перешкоджати розгляду питань порядку денного, в тому числі блокуванням, перешкоджанням роботи головуючого, а також заважати голосуванню іншого народного депутата», – підкреслив депутат.

В. Макеєнко додав, що нова система для голосування буде введена в дію, починаючи з першого засідання нової каденції ВРУ.

Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України», ухвалений на останньому засіданні Верховної Ради України, передбачає зміни до ст. 26 чинного закону, згідно з якими частину першу цієї статті викладено у такій редакції: «1. Перед відкриттям кожного пленарного засідання проводиться реєстрація народних депутатів особисто на підставі пред'явлення посвідчення народного депутата та підтвердження своєї присутності власноручним підписом. У залі засідань Верховної Ради народний депутат реєструється за допомогою електронної системи в такий спосіб, що унеможливорює здійснення реєстрації замість народного депутата іншою особою». Також пункт 1 частини другої ст. 37 викладено в такій редакції: «2. Відкрите голосування здійснюється: 1) кожним народним депутатом України особисто за допомогою електронної системи в такий спосіб, що унеможливорює голосування замість народного депутата іншою особою. Результати голосування фіксуються поіменно, в тому числі з можливим роздрукуванням результатів голосування кожного народного депутата. На вимогу народних депутатів результати голосування можуть висвітлюватися на інформаційному табло електронної системи в залі засідань по депутатських фракціях.». Крім того, частину третю ст. 47 викладено в редакції, згідно із якою, «3. Голосування здійснюється народними депутатами особисто за допомогою електронної системи в залі засідань Верховної Ради в такий спосіб, що унеможливорює голосування замість народного депутата іншою особою або у визначеному для таємного голосування місці біля залу для пленарних засідань». Також зазначену статтю доповнено

новою частиною четвертою такого змісту: «4. На пленарному засіданні народний депутат не повинен перешкоджати розгляду питань порядку денного, в тому числі шляхом блокування трибуни, перешкоджанню роботи головуючого на пленарному засіданні, а також голосуванню інших народних депутатів». Закон також передбачає, що голосування на пленарному засіданні ВРУ здійснюватиметься народними депутатами шляхом подачі голосів «за», «проти» або «утримався». Ухилення від голосування народними депутатами, які зареєструвалися на відповідному пленарному засіданні, не допускається.

Однак, експерти скептично ставляться до думки, що ухвалений закон, який передбачає обов'язкове персональне голосування депутатів і заборону блокування трибуни, убезпечить від ризиків парламентських конфліктів. Таку думку озвучив керівник Центру прикладних політичних досліджень «Пента» В. Фесенко. «Цей закон, за який проголосували депутати, – це фактично компроміс. З іншого боку, формально виконується вимога опозиції про персональне голосування. Це те, чого добивались опозиціонери, і це треба робити. Від цієї ганебної практики голосування чужими картками треба відмовлятися. Інша річ, чи буде це працювати і як. Це питання відкрите», – підкреслив політолог.

Говорячи про законодавчу норму заборони блокування трибуни, політолог наголосив, що тут спрацював інтерес парламентської більшості. «Вони чудово розуміють, що опозиціонери просто змушені будуть демонструвати радикальність і рішучість своїх дій. Це має бути компенсацією тих проблем (опозиції. – Ред.), які виникли після виборів: були звинувачення у слабкості, нерішучості. Їм треба демонструвати, що треба бути рішучими в Раді», – зазначив В. Фесенко. На його думку, представники більшості такими регламентними нормами хочуть нейтралізувати опозиційні партії щодо можливих блокувань, при цьому залишається неврегульованим питання того, як будуть працювати ці норми. «Це дуже важливе питання. Вимога персонального голосування є і в Конституції, але вона не працює, хоча це конституційний обов'язок депутатів. Так само і з заборонаю блоку-

вання: якщо нема санкцій за порушення цих норм, боюся, що норми ці будуть порушуватись і далі. Можливо, на перших порах до цього не дійде, але ризики залишаються», – підкреслив В. Фесенко. Як приклад він навів норму закону про заборону заважати голосуванню іншого депутата. «Це буде питання дуже принципове, тому що я все ж таки не виключаю, що когось із опозиційних депутатів перевербують у лави більшості, і дехто з депутатів опозиційних фракцій спробує проголосувати за кандидатуру спікера від нової парламентської більшості або за кандидатуру Прем'єр-міністра, яку подасть Президент. Опозиціонери не приховують, що будуть заважати голосуванню таких депутатів. А це буде порушенням нової регламентної норми. Я думаю, що ці зміни до Регламенту не знімають ризиків парламентських конфліктів», – зазначив експерт.

Така думка політологів підтверджується висловлюваннями представників опозиції щодо виконання ухваленого закону про персональне голосування. Так, депутат від опозиції В. Кириленко у своєму Твіттері написав: «Пройшло питання про особисте голосування. Тепер перше, чи Янукович підпише? Та друге, чи «регіонали» його будуть виконувати? Якщо ні – заблокуємо і все». «Не будуть порушувати Конституцію і Регламент – не будемо блокувати. Будуть порушувати – будемо блокувати», – додав він на уточнююче питання «Української правди». Ваги таким висловлюванням додають заяви лідера об'єднаної опозиції А. Яценюка. За його словами, у разі якщо не буде дотримуватися норма особистого голосування, опозиція має кілька сценаріїв дій на початку роботи нової Верховної Ради. «12 числа є декілька сценаріїв розвитку ситуації, і все залежатиме від того, чи готова партія влади виконувати Конституцію і в першу чергу ст. 84 (про персональне голосування. – Ред.). Усі рішення прийняті», – зазначив політик.

Зі свого боку парламентська більшість акумулює сили для прийняття декількох ключових рішень у перші дні роботи нового парламенту. Перше із цих рішень пов'язане з обранням Голови ВРУ. У цьому питанні Партія регіонів наголошує на своєму праві висувати кандидатури на посаду спікера нового

парламенту. Хоча, як заявив лідер ПР О. Єфремов, кандидатом на посаду Голови Верховної Ради у наступному парламенті може бути людина необов'язково від більшості. «Якщо ця кандидатура буде прийнятна і вона влаштує всіх, то нас в даному питанні не цікавить політична належність, але логічно було б, щоб ми, як партія, що отримала найбільшу кількість голосів у Верховній Раді, пропонували б свою кандидатуру на посаду Голови», – зазначив він. У парламентській більшості серед ймовірних претендентів на цей пост називають міністра юстиції О. Лавриновича, главу парламентської фракції Партії регіонів О. Єфремова, секретаря Ради національної безпеки і оборони України А. Клюєва, а також члена ПР Л. Кожару. Серед кандидатів на посаду керівника ВРУ сьомого скликання називають також ім'я экс-голови В. Литвина.

Питання про обрання спікера парламенту вирішиться в перший же день його роботи. Таку думку висловив сам В. Литвин. «Не думаю, що спікеріада буде тривати дуже довго. Спікер буде обраний в перший день засідання нової Верховної Ради», – зазначив він. Таке припущення ймовірно пов'язане з тим, що опозиційні партії на цю посаду не претендують. Тобто не відбуватиметься процес внутрішньопарламентських домовленостей, які можуть затягуватися на невизначений термін. По-друге, як зазначив В. Литвин, «на сьогодні роль спікера зводиться до виконання виключно технічних функцій, причому сумлінного, оскільки процедура обрання та звільнення спрощена до незмоги».

Як відомо, на завершення повноважень Верховної Ради шостого скликання депутатська більшість суттєво спростила процедуру призначення і відставки спікера, яка раніше передбачала участь у цьому процесі не менш 300 депутатів з 450. Згідно з прийнятими поправками, Голова ВРУ призначається і звільняється відкритим поіменним голосуванням – мінімум 226 голосів. Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України», ухвалений 6 листопада, передбачає, що Голова ВРУ має обиратися шляхом відкритого поіменного голосування, а не шляхом заповнення бюлетенів. Крім того, рішення ВРУ про відкликання спікера з посади приймається

шляхом відкритого поіменного голосування більшістю народних депутатів від конституційного складу парламенту.

Опозиційні партії повідомили, що від них ніхто не претендуватиме на цю посаду, оскільки «це не ключова фігура». Представники опозиції публічно відмовилися від претензій на посаду Голови Верховної Ради. «Ми вважаємо, що сьогодні пост спікера не є ключовим, і головне – це робота опозиції в парламенті», – заявив О. Бригинець (обраний від партії «Батьківщина»).

Водночас опозиція висловила свої претензії на посаду першого віце-спікера. Про це заявив на засіданні підготовчої групи новобраний депутат від «Батьківщини» М. Мартиненко, не назвавши конкретної кандидатури. Важливо нагадати, що при розподілі посад у 2007 р. опозиція отримала портфель першого заступника Голови Верховної Ради. Ним став О. Лавринович. Але зараз «регіонали» не схильні віддавати цю посаду опозиції. Адже перший заступник веде сесію замість спікера, який регулярно відсутній на засіданнях через відрядження або участь у протокольних заходах. У ПР розглядають на місце першого віце-спікера кандидатури комуністів А. Мартинюка та І. Калетника з метою отримати натомість «лояльність» цілої фракції КПУ з ключових для більшості питань. Крісло віце-спікера може також посісти людина позафракційна, наприклад П. Порошенко або І. Рибаківа, які мають достатній вплив і авторитет. Влада готова віддати опозиції лише посаду другого віце-спікера, яка є значно менш впливовою. ЗМІ називають претендентами на цю посаду О. Турчинова, А. Кожем'якіна або В. Ковальчука з фракції В. Кличка. Водночас в УДАРі вагаються, чи варто їм претендувати на цю посаду, адже вона в закритих торгах дорівнює двом посадам керівників профільних комітетів. Тоді як вся квота УДАРу – це лише три комітети.

Не проти висунути свою кандидатуру на посаду віце-спікера ВРУ ВО «Свобода». Зокрема, лідер цієї партії О. Тягнибок повідомив, що в кріслі віце-спікера «свободівці» бачать Р. Кошулинського. Проте, за словами О. Тягнибока, це питання буде узгоджуватися з партнерами по опозиції. «Ми розуміємо, що якщо йдеться про заступника (Голови ВР. – Ред.) і ця

посада перейде до «Свободи», то ми можемо не отримати керівництва в якихось комітетах. Але, в принципі, ми на це згодні», – зазначив він. Також О. Тягнибок повідомив, що «Свобода» планує претендувати на керівництво в 2–4 парламентських комітетах.

Важливою для Партії регіонів залишається організація вдалого проведення процедури затвердження кандидатури Прем'єр-міністра України за поданням Президента на цьому тижні. Як відомо, глава держави В. Янукович вніс на розгляд Верховної Ради України кандидатуру М. Азарова на посаду Прем'єр-міністра України. Партія регіонів підтримуватиме таке рішення Президента. Про це заявив заступник голови Партії регіонів, лідер її фракції в парламенті шостого скликання О. Єфремов. У свою чергу опозиційні партії розкритикували дану кандидатуру на цей пост і заявили, що не будуть її підтримувати.

Що стосується термінів утвердження нового складу уряду, то за повідомленням на персональному сайті в. о. Прем'єра М. Азарова, він буде сформований не раніше 13–14 грудня.

Значні зусилля всіх політичних партій і депутатів-мажоритарників у перші дні роботи нового парламенту будуть сфокусовані на вирішенні питань розподілу профільних комітетів ВРУ та обранні їх керівництва. У цих питаннях Партія регіонів не має наміру віддавати опозиції першість щодо ініціатив їх розподілу. Зокрема, народний депутат нового парламенту від ПР М. Чечетов зазначив, що залишається вирішити чимало питань, у тому числі й розподіл комітетів. І найголовніше – керівництво комітетів. Тому, напевно, буде збережено квотний принцип. «Наприклад, якщо фракція має 20 % голосів, то, мабуть, стільки само відсотків комітетів має очолювати. Логічно? Принаймні, це демократично. Що стосується назв комітетів, то це питання дискусії тих людей, які входять у підготовчу групу, але остаточне рішення буде за новим парламентом», – підкреслив депутат.

Існує інформація, що 12 комітетів Верховної Ради сьомого скликання і спеціальну контрольну комісію з питань приватизації очолять опозиційні партії, а 15 комітетів – депутати зі

складу більшості. Таку пропозицію озвучив депутат від Партії регіонів, один з керівників групи, котра займається підготовкою рішення про розподіл комітетів у ВРУ В. Рибак. За його словами, передбачається, що в наступному парламенті має бути на один комітет більше, ніж в парламенті шостого скликання. У минулій ВРУ працювало 26 комітетів і одна контрольна комісія – з питань приватизації, а в новому парламенті пропонується створити 27 комітетів і одну спеціальну контрольну комісію з питань приватизації, додав він. На таку ініціативу ПР представник КПУ А. Мартинюк дав відповідь, що ця пропозиція про розподіл комітетів є «пропозицією тільки однієї з політичних сил». «Ми ж не доручали Партії регіонів підготувати пропозиції і передати їх політичним силам», – зазначив політик.

У свою чергу опозиційні партії заявили про наміри очолювати профільні комітети, насамперед, з контрольними функціями, які більшість не має намірів віддавати. Як заявив новобраний депутат від «Батьківщини» М. Мартиненко на засіданні підготовчої групи, опозиція пропонує взяти за основу базу розподілу комітетів 2007 р. «Згідно з базою 2007 р., перший віце-спікер від опозиції, бюджетний комітет за опозицією, комітет по боротьбі з організованою злочинністю за опозицією і т. д.», – зазначив депутат. Раніше під час проведення круглих столів представник від УДАРу В. Курінний, заступник голови центрального виконкому партії, також підкреслював: «Якщо говорити про європейські традиції розподілу парламентських комітетів і ті традиції, які існували дотепер, то можна назвати комітет з питань бюджету, комітет з питань свободи слова та інформації та комітет з питань боротьби з корупцією та організованою злочинністю».

В інтерв'ю журналістам депутат від Партії регіонів, один з керівників групи, котра займається підготовкою рішення про розподіл комітетів у ВРУ В. Рибак не уточнив, які саме комітети можуть дістатися більшості, а які – опозиції. «Треба обом сторонам сідати і говорити», – зазначив він. Разом з тим В. Рибак не виключив, що такі комітети як бюджетний, з питань економічної політики, у закордонних справах можуть очолити депутати зі складу більшості, а свободи слова та

євроінтеграції – опозиціонери. Він також уточнив, що всі комітети минулого скликання ВРУ зберігаються, а з бюджетного комітету виділяється комітет з питань фінансів і банківської діяльності. Така необхідність пов'язана з тим, що ПР має намір залишити під контролем бюджетний комітет. «Ми опозиції такого подарунку не зробимо. Не може влада працювати в уряді і нести відповідальність, якщо хтось-інший керує бюджетним комітетом», – пояснив В. Рибак.

За версією джерел «Української правди», на чолі комітету з питань фінансів та банківської діяльності буде призначений О. Азаров, а другий комітет, що займатиметься питаннями податків і митницею, очолить В. Хомутич. За іншою версією, ділити посади в «розчленованому» комітеті з В. Хомутичем буде С. Тігіпко, який спочатку заявив про амбіції бути спікером нового парламенту, але зараз, схоже, зрозумів неадекватність своїх претензій.

Проте, оглядачі ряду видань зауважують, що у 2008 р. ПР, будучи в опозиції, відстоювала протилежну точку зору і домоглася передачі поста глави бюджетного комітету опозиції.

Додатково для опозиційних партій постає проблема розподілу комітетів між собою. Як відомо, І. Геращенко від УДАРу вже заявила, що для її партії «надважливим є виконання виборчої програми. Тому входження наших депутатів до комітетів залежатиме від тих пріоритетних напрямів, які записані в нашій програмі. А це – боротьба з корупцією, місцеве самоврядування, євроінтеграція. От, власне, на такі моменти партія УДАР хоче звернути увагу. Ми підходимо до формування парламенту не з точки зору того, кому і скільки портфелів і стільців дістанеться, а з точки зору реалізації нашої виборчої програми», – зауважила депутат. Раніше лідер партії УДАР та новообраний народний депутат В. Кличко висловлював бажання працювати в Комітеті ВРУ з питань державного будівництва та місцевого самоврядування, який Партія регіонів за квотою має намір віддати опозиції. «Я розглядаю свою роботу в комісії (комітеті – Ред.) з питань державного будівництва та місцевого самоврядування», – зазначив В. Кличко. Він нагадав, що у подібній за профілем комісії

він вже працював у Київграді. «Гадаю, що в цій комісії буду корисним», – додав лідер УДАРу.

Під питанням залишається отримання комітету КПУ. За Регламентом у комуністів постає проблема з формуванням фракції, а комітети, у свою чергу, за квотним принципом виділяються на фракцію. На засіданні робочої групи з підготовки роботи новообраної Верховної Ради її члени нагадали – згідно з поправками, внесеними до Регламенту, комуністи не можуть формувати фракцію, оскільки не мають депутатів, обраних у мажоритарних округах. В КПУ може виникнути проблема ще й з формуванням депутатської групи, адже згідно із законом про вибори – група має бути не меншою, ніж найменша фракція. У цій ситуації В. Литвин, голова робочої групи з підготовки роботи новообраної Верховної Ради, пропонує КПУ звернутися до Конституційного Суду у зв'язку з правовою колізією щодо можливості сформувати фракцію.

Залишається також невизначеним для КПУ статус – у владі вона чи в опозиції. «Фракції мають визначитися, у владі чи в опозиції вони. Ті, які повідомлять, що вони в опозиції, будуть розподіляти контрольні комітети, запропоновані опозиційним фракціям», – пояснив народний депутат, представник Президента в парламенті Ю. Мирошниченко.

Невідома також відповідь на питання самовисуванців-мажоритарників, чи враховуватимуться їхні інтереси під час розподілу комітетів?

За попередньою інформацією ЗМІ, комітети, що мають відійти провладній більшості: Комітет з питань аграрної політики та земельних відносин; Комітет з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією; Комітет з питань будівництва, містобудування, ЖКГ та регіональної політики; Комітет з питань бюджету; Комітет з питань державного будівництва та місцевого самоврядування; Комітет у закордонних справах; Комітет з питань національної безпеки і оборони; Комітет з питань охорони здоров'я; Комітет з питань правової політики; Комітет з питань правосуддя; Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва/або Комітет з питань економічної політики;

Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності ВР; Комітет з питань соціальної політики та праці; Комітет з питань податкової та митної політики; Комітет з питань фінансів та банківської діяльності. Усього 15 комітетів.

Оглядачі ряду видань звертають увагу на те, що ПР не має намірів віддавати комітети, які традиційно відходили опозиції та виконували контрольні функції. Зокрема, бюджетний, регламентний, з питань національної безпеки і оборони, з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією тощо. Натомість у опозиції можуть опинитися два комітети, якими зазвичай керують провладні фракції – комітет з питань паливно-енергетичного комплексу та комітет з питань транспорту і зв'язку. Це можна вважати своєрідним «хабарем» впливовим опозиціонерам, аби ця половина зали не ремствувала через вилучення з їх квоти бюджетного комітету або регламентного, – пояснюють таку тактику ПР у ЗМІ. Оглядачі називають також прізвища кандидатів на посаду керівника транспортного комітету – Д. Андрієвського з «Батьківщини» та В. Ковальчука з УДАРу.

Комітети, що мають відійти опозиційним партіям: Комітет з питань екологічної політики та природокористування; Комітет з питань економічної політики/або Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва; Комітет з питань європейської інтеграції; Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності; Комітет з питань культури і духовності; Комітет з питань науки і освіти; Комітет з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та безпеки; Комітет у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів; Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин; Комітет з питань приватизації; Комітет з питань свободи слова та інформації; Комітет з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму; Комітет з питань транспорту і зв'язку.

Найбільша боротьба, за інформацією ЗМІ, зараз відбувається за бюджетний комітет. В цьому контексті називають прізвища В. Макеєнка (який працював у бюджетному комітеті в попередньому скликанні) і В. Лук'янова від ПР.

Перші засідання підготовчої депутатської групи продемонстрували посилення протистояння, яке перенесеться в площину роботи нового парламенту з перших його днів. І хоч представники опозиції називають його не протистоянням, а поверненням в русло конструктивної роботи, а не її імітації, результативна робота нового парламенту все ж таки залежатиме більше від узгодження позицій. У зв'язку з цим, постає питання: що може реально стати основою спільних ідей і спільних домовленостей, навколо яких об'єднають свої зусилля політичні сили нового парламенту?

В інтерв'ю журналістам представники різних політичних сил висловили власні точки зору стосовно об'єднання, яке має відбуватися саме на їх політичних платформах. Так, представник від Партії регіонів М. Чечетов свою риторичку стосовно об'єднання базує на загальноновизнаних постулатах кращого життя, яке, зокрема, досягається тоді, коли єдиний законодавчий орган працюватиме ефективно, продуктивно, генеруватиме потрібні для країни ідеї та формалізуватиме їх у законодавчі акти. Він також погоджується, що опозиція має право критикувати та генерувати нові ідеї. «І якщо їхні законопроекти будуть потрібні країні, то ми із задоволенням підтримаємо ініціативи всіх наших опонентів – і від об'єднаної опозиції, і від «Свободи», і від УДАРу, і від КПУ», – зазначив політик. При цьому він підкреслив, що все ж таки більшість має право на прийняття рішень – як в будь-якій демократичній країні. Меншість не має права на прийняття рішень, але має право на публічну критику, напрацювання альтернативних варіантів рішень.

Представники опозиційних сил, які потрапили до парламенту сьомого скликання, бачать об'єднання зусиль різних партій навколо питань національних інтересів держави, європейського вибору, підтримки української культури і мови, демократії, демократичних процедур, зокрема, розвитку ринкової економіки, а не підтримки виключно олігархів. Мова не буде йти ні про яке об'єднання, коли прийматимуться законодавчі акти на кшталт Харківських угод, Пенсійної реформи, Податкового кодексу, який нищить малий і середній бізнес, – зазначають представники опозиції. При цьому представники опо-

зиції визначили тактику об'єднання. Зокрема, І. Геращенко від УДАРу запевнила, щоб об'єднати наступний парламент, потрібно об'єднати країну, яку парламент шостого скликання дуже вміло розколював на темі мови, релігії, референдуму, зовнішнього вектора... Об'єднувати країну опозиція має намір, передусім, навколо своїх програмних цілей. Це – повернення країни на демократичний шлях розвитку, євроінтеграція, реформа судочинства, і, звичайно, відсторонення Партії регіонів від влади. За словами новообраного депутата, нормальна робота парламенту полягатиме в наступному: а) депутати повинні подавати професійно написані закони...; б) депутати зобов'язані дотримуватися Регламенту і процедури, всі закони мають пройти слухання в комітетах, бажано враховувати думку експертів, зокрема, науково-експертного управління; в) між першим і другим читанням кожен депутат може внести правки, які повинні обговорюватися в залі і, можливо, бути підтримані. На її переконання, новообраний парламент чимось нагадуватиме парламент четвертого скликання 2002–2006 років. Коли тодішня опозиція – «Наша Україна», «Батьківщина» та СПУ – не мали більшості у Верховній Раді, але завдяки серйозній, професійній роботі та чіткій позиції трьох фракцій вдалося зберегти незалежність і авторитет парламенту.

Риторика представників політичних сил, які потрапили до парламенту сьомого скликання від КПУ, стосувалася насамперед блоку економічних питань, навколо яких необхідно об'єднувати зусилля політичним силам у стінах ВРУ. Так, комуніст С. Гордієнко вважає, що об'єднуватися потрібно навколо питань призупинення абсолютно безглуздої приватизації, процесу безробіття, збереження ринків збуту вітчизняної продукції. За його твердженнями, у країнах за кордоном до 60 % – державна власність. І це у провідних капіталістичних країнах. Тому слід чітко визначитися, що має бути в приватних руках, а що – працювати в інтересах держави і громадян. «Ми чесно маємо сказати суспільству: скільки у нас свердловин, кому вони належать, скільки і чого видобувається, куди і за якими цінами реалізовується ця продукція і куди надходять ці кошти. І тоді всім стане зрозуміло, чому в нас немає коштів у бюджеті на

найнеобхідніше, та чи працюють наші надра на інтереси держави і економіки», – наголосив новообраний депутат. При цьому С. Гордієнко закликав своїх колег по парламенту виконувати свої передвиборні програми, і тоді буде 450 голосів по кожному законопроекті або по більшості з них. Комуністична партія закликає об'єднуватися навколо налагодження нормального діалогу і співпраці з сусідніми країнами, насамперед, країнами СНД. «Треба докласти усіх зусиль для збереження зовнішніх ринків і правильно вибудувати співпрацю із країнами Митного союзу, а краще – стати його членом», – підкреслив він.

Така політична позиція комуністів стосовно членства у Митному союзі викликає супротив опозиційних сил. Зокрема, за словами О. Донія, втрачено, насамперед, європейський і африканський ринки. Зовсім недавно, декілька місяців тому, був втрачений єгипетський ринок збіжжя. Росія поступово витісняє Україну з інших ринків і домагається замикання лише на собі. Яскравий приклад співпраці АНТК «Антонов» з Росією. «Декілька років Росія гралася з Україною буцімто в кооперацію, а тим часом тишком-нишком будувала альтернативне підприємство, на якому вона нині спроможна випускати літаки цілком автономно. Аналогічно з металургійною промисловістю. Тепер вони з нами конкурують на зовнішніх ринках. Насправді відрубуються всі альтернативні ринки, на яких ми мали перевагу. І заточується вся економіка на Росії. А їхні ринки ми чудово знаємо, і знаємо, що це не економіка, а політика. Наприклад – різні торговельні війни. Це величезна стратегічна діяльність Кремля», – зазначив політик.

З огляду на таку позицію політичних сил новообраного парламенту можна стверджувати, що об'єднання відбуватиметься лише ситуативно під час розгляду законопроектів, які відображатимуть політичну платформу всіх партій ВРУ. Зокрема опозиційні партії заявляють про об'єднання навколо прийняття законодавчих актів, що стосуватимуться проведення виборів столичного голови, які мають бути проведеними у два тури і повернення міському голові повноважень, пакетів антикорупційних законів, соціальних законів, нового виборчого кодексу, який унеможливить переписування виборчих правил

перед кожними виборами. «Тут ми повернемося до теми відкритих списків і скасуємо мажоритарку. Якщо комуністи тут будуть чесними перед своїми виборцями, то вони також нас підтримають», – зауважила І. Геращенко від УДАРу.

Важливим питанням нового парламенту залишається визначення депутатства народних депутатів п'яти виборчих округів, по яких не встановленні результати виборів. Однак, з огляду на заяви представників ПР, вирішення цього питання може затягнутися на невизначений термін. За словами М. Чечетова, у 1994 р., коли вибори відбувалися у два тури, було обрано 317 депутатів, і парламент так працював майже рік. Тому те, що п'ятьох недообрано, ніяк не вплине на роботу парламенту. На його переконання вирішити це питання можливо лише шляхом перевиборів. «А як їх проводити? Якщо справді не прописана причина, за якою ЦВК може призначити перевибори, – отже, треба вносити зміни до закону. Думаю, нова каденція депутатського корпусу зробить це. Бажано, щоб за ці зміни проголосували всі, консенсусом. Щоб не було політичної спекуляції. А якщо ні, то працюватиме 445 – нічого страшного», – підкреслив він.

У свою чергу опозиція не розуміємо, чому не можна переглянути запис з підрахунку голосів на тих округах, де не можна встановити результати голосування. «Є камери, є протоколи з мокрими печатками. Хіба не можна зібрати протоколи з мокрими печатками, переглянути камери, де порушники? Київська область, де скасовані результати на 28 дільницях. Для чого створюється цей прецедент, чому я говорю, що це небезпечно – проробляється технологія для президентських виборів», – зазначає О. Доній.

Для вирішення питання по цих округах опозиційні сили ініціюватимуть створення Тимчасової слідчої комісії щодо порушень на цих виборах. «Ми ретельно збрали факти про всі махінації на виборчих дільницях і в окружках, інформацію про залучення силових структур до «підрахунку» голосів. Ми вважаємо, що серед головних фальсифікаторів була і Центральна виборча комісія, яка чомусь не змогла встановити переможні для опозиції результати на кількох округах. Тому ми вважаємо, що перший етап – створення комісії. Другий – покарання винних, у

тому числі й ротація членів ЦВК. Третє – це зміни до закону про виборів», – висловила позицію опозиційних сил І. Геращенко.

Підтримують у цьому опозицію й представники КПУ. Щоб розблокувати ситуацію, на думку комуніста С. Гордієнка, необхідно створити Тимчасову спеціальну комісію з вузькими повноваженнями щодо врегулювання проблеми повторних виборів. Він також погоджується з необхідністю ухвалення виборчого кодексу, в якому б на десятиліття були виписані всі процедури, які були б незмінними щодо усіх виборів. Проект його напрацьований давно. Є висновки міжнародних організацій, залишилося тільки вмонтувати виборчу систему.

Для досягнення своїх цілей в опозиції існує ініціатива, яка вийшла від О. Донія, створити надфракційне об'єднання з чотирьох складових опозицій – фракцій «Батьківщина», УДАР, «Свобода» та опозиційних депутатів-самовисуванців. Функція даного об'єднання – обговорення тактики і стратегії спільної діяльності, прийняття рішення і впровадження їх в життя. Наступний етап – це створення надструктури за межами Верховної Ради, куди б увійшли не лише парламентські, а й позапарламентські партії, громадські рухи, інтелектуали, які не об'єднані в партії і громадські організації і, можливо, створити, щось на кшталт Народного руху України, який народився 1989 р. Водночас в межах парламенту офіційного об'єднання в єдину фракцію чи партію не заплановано.

Отже, можливості для конструктивного початку роботи Верховної Ради сьомого скликання є, чи виявиться він таким – дізнаємось найближчими днями (*Матеріал підготовлено за інформацією таких джерел: Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>); Портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>); Gazeta.ua (<http://gazeta.ua>); Голос України (<http://www.golos.com.ua>); Голос.ua (<http://ua.golos.ua>); News.ru (<http://www.newsru.ua>); Юрліва (<http://jurliga.ligazakon.ua>); Офіційний сайт Партії УДАР (<http://klichko.org>); Українська правда (<http://www.pravda.com.ua>); Левий берег (<http://lb.ua/news>); Офіційний сайт ВО «Батьківщина» (<http://byut.com.ua>); ZN.UA (<http://news.dt.ua>).*

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Професіоналізм народних депутатів не можна вимірювати кількістю ухвалених законопроектів. Таку думку висловив Голова Верховної Ради України В. Литвин, коментуючи завершення роботи Верховної Ради шостого скликання, повідомили УНН у прес-службі ВР.

Водночас керівник парламенту зауважив, що багато прийнятих законів мають «тимчасовий недовершений характер». Він назвав такі законопроекти «метеликами», «які на перший погляд привабливі, але водночас нічого позитивного у перспективі вони людям і країні не дають».

За словами Голови Верховної Ради, проблема полягає у тому, що право законодавчої ініціативи мають 450 депутатів, кожен з яких «намагається прозвітувати перед виборцями і показати, які в нього показники ефективності, а цей показник вимірюється кількістю поданих законопроектів». У той же час, наголосив він, «ніхто не говорить про те, яка взагалі користь від цих прийнятих законів». В. Литвин запропонував більш критично і принципово поставитися до цієї проблеми. За його словами, статистика роботи парламенту «примушує подивитися на право депутата вносити законопроекти».

У цьому контексті він запропонував ввести іменні законопроекти: «Мені здається, треба ввести іменні проекти законів, щоб усі знали, хто стоїть за тим чи іншим рішенням». На його думку, це б, очевидно, дисциплінувало депутатів. Окрім цього, керівник парламенту вважає, що «на перспективу ініціаторами законів мають бути 10–15 депутатів, а не один, що б зменшило вал документів, який далеко не завжди додає позитиву Україні» (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Верховна Рада України сьомого скликання має бути адекватною настроям, почуттям і запитам людей, відповідальною у своїй діяльності. На цьому наголосив

Голова Верховної Ради України В. Литвин в інтерв'ю телеканалу «Рада».

На думку керівника парламенту, якщо вдасться організувати роботу Верховної Ради у такому річищі, то років за п'ять ступінь довіри людей до народних депутатів буде відновлено «на мінімально прийнятному рівні».

Відповідаючи на запитання, В. Литвин висловив занепокоєння з приводу того, що нині «країну накрыли демагогія і популізм». «Коли демагогія починає позитивно сприйматися людьми і знаходити підтримку у суспільстві, це є ознакою біди», – зазначив він. Сьогодні, сказав керівник парламенту, «ніхто не говорить про те, що для того, щоб жити, потрібно працювати». У цьому контексті він висловив думку, що «у людей будуть великі розчарування у деяких політичних силах, які отримали космічний поштовх під час виборів, тому що одна справа – багато говорити, а інша – організувати роботу».

На переконання Голови Верховної Ради, сьогодні потрібно мобілізувати усі сили на облаштування країни, і влада «повинна продемонструвати чітку і зрозумілу програму дій, яку б кожна людина сприйняла як своє особисте бачення». «Потрібна серйозна розмова, щоб люди відчували, що ми всі відповідальні за завтрашній день, за майбутнє своїх нащадків, і, зрештою, за Україну», – сказав він.

Говорячи про організацію роботи парламенту нового скликання, В. Литвин наголосив, що головним є організація діалогу, бажання і вміння слухати один одного, оскільки «вустами депутатів повинні говорити люди». Також, сказав він, необхідна «здорова конкуренція», а не намагання «перетиснути, примусити любити когось за якісь позиції». У Верховній Раді, зазначив В. Литвин, має «говорити країна», має бути почутий голос людей.

Голова Верховної Ради також заявив про необхідність розвитку місцевого самоврядування, оскільки, за його словами, України може вважатися дійсно демократичною країною тільки за умови, коли «запити кожного не загублені, а підтримані, створені умови для того, щоб кожна людина себе реалізувала» (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2012. – 6.12).*

***

Підготовча депутатська група на засіданні у понеділок, 10 грудня визначилася зі схемою розміщення народних депутатів у залі засідань парламенту

Підгрупа з питань забезпечення діяльності Верховної Ради України сьомого скликання та її органів, здійснення депутатських повноважень, соціально-побутового забезпечення діяльності народних депутатів України внесла на розгляд членів Підготовчої депутатської групи п'ять варіантів розміщення. Після обговорення усіх варіантів і пропозицій та відповідного голосування Підготовча депутатська група на пропозицію Голови Верховної Ради України, уолови Підготовчої депутатської групи В. Литвина 16-ма голосами затвердила компромісний варіант розміщення депутатів, відповідно до якого місця перед трибуною займатимуть депутати-мажоритарники, які балотувалися шляхом самовисування.

Група також заслухала інформацію керівника підгрупи з питань формування депутатських фракцій, депутатських груп, статусу та представництва позафракційних народних депутатів України в органах Верховної Ради України, а також з питань переліку, предметів відання, складу і принципів формування комітетів Верховної Ради України сьомого скликання В. Рибачка про результати її роботи.

Остаточного питання щодо переліку, кількісного складу і предметів відання парламентських комітетів планується розглянути на засіданні Підготовчої депутатської групи у вівторок, 11 грудня. В. Литвин також запропонував 11 грудня обговорити питання щодо надання згоди на призначення за поданням Президента України Прем'єр-міністра України, зазначивши, що парламент має розглянути це питання після формування Тимчасової президії першої сесії Верховної Ради України сьомого скликання (***Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 10.12.***

***

10 грудня Голова Верховної Ради шостого скликання В. Литвин передав Закон «Про Державний бюджет Ук-

раїни на 2013 рік» на підпис Президенту. Про це повідомляє сайт Верховної Ради (Укринформ (<http://www.ukrinform.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Голова Верховної Ради шостого скликання В. Литвин підписав зміни до Закону про Регламент, які передбачають обов'язкове персональне голосування. Про це він повідомив на засіданні підготовчої групи в 10 грудня. «Я підписав зміни до регламенту і сьогодні спрямую його на підпис Президентові», – заявив В. Литвин (Українська правда (www.pravda.com.ua). – 2012. – 10.12).

***

6 грудня Верховною Радою України рийнято в цілому Закон «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України».

Законом внесено зміни до ст. 26 чинного закону, згідно з якими частину першу цієї статті викладено у такій редакції: «1. Перед відкриттям кожного пленарного засідання проводиться реєстрація народних депутатів особисто на підставі пред'явлення посвідчення народного депутата та підтвердження своєї присутності власноручним підписом. У залі засідань Верховної Ради народний депутат реєструється за допомогою електронної системи в такий спосіб, що унеможливає здійснення реєстрації замість народного депутата іншою особою».

Також пункт 1 частини другої ст. 37 викладено у такій редакції: «2. Відкрите голосування здійснюється: 1) кожним народним депутатом України особисто за допомогою електронної системи в такий спосіб, що унеможливає голосування замість народного депутата іншою особою. Результати голосування фіксуються поіменно, в тому числі з можливим роздрукуванням результатів голосування кожного народного депутата. На вимогу народних депутатів результати голосування можуть висвітлюватися на інформаційному табло електронної системи в залі засідань по депутатських фракціях».

Окрім того, частину третю ст. 47 викладено у редакції, згідно з якою, «3. Голосування здійснюється народними депутатами особисто за допомогою електронної системи в залі засідань Верховної Ради в такий спосіб, що унеможливило голосування замість народного депутата іншою особою або у визначеному для таємного голосування місці біля залу для пленарних засідань».

Також зазначену статтю доповнено новою частиною четвертою такого змісту: «4. На пленарному засіданні народний депутат не повинен перешкоджати розгляду питань порядку денного, в тому числі шляхом блокування трибуни, перешкоджанню роботи головуючого на пленарному засіданні, а також голосуванню інших народних депутатів».

Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. Відповідний законопроект зареєстровано за № 11468-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 6.12).

***

Розподіл комітетів Верховної Ради України доцільно здійснити після остаточного сформування депутатських фракцій. На цьому наголосив Голова Верховної Ради України, Голова Підготовчої депутатської групи В. Литвин під час обговорення питання щодо переліку, кількісного складу і предметів відання Комітетів Верховної Ради сьомого скликання. «Важливо мати перелік Комітетів, а вже потім – думати про розподіл», – сказав він і побажав відповідній підгрупі за участю представників усіх політичних сил «спільно дійти згоди щодо питання кількості комітетів, їхнього відання і рівномірного навантаження».

Підготовча група затвердила перелік документів для конституювання політичних фракцій у Верховній Раді та норму представництва від цих парламентських формувань для створення Лічильної комісії Верховної Ради України.

На засіданні Підготовчої групи 6 грудня також затверджено форму тексту присяги народних депутатів, яку вони складатимуть у середу, 12 грудня, коли розпочнеться перша сесія

Верховної Ради України сьомого скликання, та порядок проведення церемонії складення присяги. Визначено перелік запрошених на урочистості. Їх, за словами В. Литвина, 300 осіб.

Також сформовано склад Тимчасової президії, до якої увійшли: від Партії Регіонів – О.Єфремов, від КПУ – П.Симоненко, ВО «Свобода» представлятиме Р. Кошулинський, від УДАР – В. Ковальчук. Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» запропонувало делегувати до складу Тимчасової президії А. Кожем'якіна. Учасники засідання у четвер ухвалили проєкт постанови, яка визначатиме порядок висвітлення роботи Верховної Ради України сьомого скликання (**Офіційний портал Верховної Ради України (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 6.12, 10.12).**

***

Депутаты Верховной Рады от КПУ имеют право создать фракцию. Об этом заявил депутат ВР от КПУ В. Матвеев на заседании группы по подготовке работы ВР VII созыва, комментируя утверждения оппозиции. Он отметил, что за КПУ на прошедших парламентских выборах отдали голоса 2,6 млн избирателей. Перед этим представители оппозиции обратились к главе подготовительной группы В. Литвину с вопросом, внес ли он представление в Конституционный Суд Украины о возможности создания КПУ фракции в новом созыве ВР. «Несмотря на какую-либо неуместность или несогласованность в Регламенте, запретить любой политсиле, которая набрала более 5 % голосов, иметь свое ядро и свое представительство – это будет абсолютно неправильно», – ответил В. Литвин. Он отметил, что оппозиционные депутаты могут собрать 45 подписей и сами обратиться в КСУ по поводу данной коллизии.

Напомним, ранее представители оппозиции заявили, что КПУ не может создать фракцию в ВР нового созыва, поскольку в соответствии с новым Регламентом для этого у нее должны быть депутаты не только избранные по партийному списку, но и в мажоритарных округах (**МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.12).**

Відповідальна і демократична влада спочатку мусила б створити парламентську більшість, а потім пропонувати кандидатуру Прем'єр-міністра.

Таку думку висловив віце-спікер у Верховній Раді штого скликання М. Томенко в ефірі каналу ТВі, коментуючи відповідне подання Президента, повідомляє прес-служба М. Томенка. «На яких програмних принципах працюватиме старий-новий Прем'єр-міністр? Хто буде його підтримувати у парламенті? На ці та інші питання відповіді не існує», – наголосив політик. Оцінюючи шанси М. Азарова отримати підтримку нового парламенту та говорячи про мету і логіку цього подання, М. Томенко назвав можливими, як мінімум, два сценарії розвитку подій.

«Перший сценарій: М. Азаров стає Прем'єр-міністром за умови, якщо вдасться домовитися з комуністами, оскільки на сьогоднішній день, за нашою інформацією, Партія регіонів максимально змогла зібрати 220 голосів. А отже без комуністів немає можливості проголосувати», – сказав М. Томенко.

Другим сценарієм політик назвав винесення кандидатури М. Азарова, яка не набере потрібної кількості голосів, і таким чином В. Янукович продемонструє, що він поважає так звану стару гвардію Партії регіонів і на їхнє прохання вніс М. Азарова, але той не зміг набрати 226 голосів. Після цього, переконаний М. Томенко, швидше за все, буде запропонована так звана «сімейна» кандидатура і відбудеться оновлення уряду.

М. Томенко також додав, що в разі, якщо М. Азаров набере 226 голосів, то на перехідний зимовий період першим віцепрем'єром стане С. Арбузов. Також, переконаний політик, в Кабінеті Міністрів з'являться нові члени уряду, які за реальним впливом прийняття рішень будуть мати набагато більше повноважень, ніж М. Азаров і так звана стара гвардія. М. Томенко висловив думку, що створення «широкої коаліції» за умови не підтримки кандидатури М. Азарова зараз неможливе.

Натомість, зазначив він, враховуючи те, що деякі політологи, які одночасно є лідерами «Єдиного центру» та інші експерти, наближені до П. Порошенка, говорять про готовність політикуму до «широкої коаліції», то можна спрогнозувати,

що і в парламенті, і в уряді можуть з'явитися представники П. Порошенка, В. Балогі чи Н. Королевської.

«Але цілком зрозуміло, що в цьому випадку мова йде про так звану «квазі широку коаліцію», бо в цьому об'єднанні не будуть представлені ті політичні сили, за які проголосували більше половини українців – «Батьківщина», УДАР чи «Свобода», – сказав М. Томенко (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*). – 2012. – 10.12).

***

Новая Верховная Рада в среду, 12 декабря, намерена назначить нового спикера и вице-спикера. Об этом во время брифинга заявил председатель фракции Партии регионов А. Ефремов. По его словам, при хорошем варианте спикер парламента может быть избран 12 декабря. «Мы должны сформировать руководящие должности парламента», – сказал он. Политик сообщил, что Партия регионов определится со своей кандидатурой на эту должность на заседании подготовительной группы 11 декабря.

Торжественное открытие работы новоизбранного парламента начнется в 10:00 12 декабря. В 12:00 начнется первое заседание ВР. Среди приглашенных на открытие седьмого созыва: Президент В. Янукович, и. о. премьер-министра и членов правительства, руководители Центральной избирательной комиссии, Верховного суда Украины, Счетной палаты и т. д. Также будут приглашены все предыдущие президенты Украины и депутаты предыдущих созывов (*УРА-Информ (http://ura-inform.com)*). – 2012. – 10.12).

***

Уповноважений ВР з прав людини В. Лутковська під час церемонії відкриття Всеукраїнського тижня права-2012 наголосила, що головна проблема в нашій державі – це незнання своїх прав та незнання своїх правових можливостей, передає кореспондент УНН.

«Не можливо захищати свої права, якщо їх не знаєш. Знати та розуміти свої права – це найкращий шлях для того, аби захистити свої права», – сказала Омбудсман. За її словами,

ті звернення, які надходять до офісу Уповноваженого ВР з прав людини, демонструють, що люди не знають своїх прав та обов'язків. «Головна проблема в нашій державі – це незнання своїх прав та незнання своїх правових можливостей, які є у громадян і які можна використовувати», – наголосила В. Лутковська (*Украинские Национальные Новости* (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Під час зустрічі інтернів Програми стажування у Верховній Раді України та центральних органах виконавчої влади 2012–2013 рр. було обговорено механізми законодавчого забезпечення запобігання гендерному насильству в Україні та деякі аспекти світового досвіду боротьби з насильством за ознакою статі.

Координатор гендерних програм Програми сприяння парламенту О. Суслowa у своєму виступі повідомила, зокрема, що в країнах – членах ООН відбувається кампанія «16 днів проти гендерного насильства», яка триває щороку з 25 листопада по 10 грудня. За її словами, метою кампанії є популяризація ідей протидії гендерному насильству серед громадських кіл країн – учасниць кампанії. Доповідач ознайомила учасників зустрічі з основними нормативно-правовими положеннями української законодавчої бази в галузі протидії гендерному насильству (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2012. – 7.12).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович примет решение о подписании Закона «О Государственном бюджете на 2013 год» только после его экспертной оценки. Об этом он сказал в интервью представителям украинских СМИ в Нью-Дели.

Глава государства отметил, что изучал этот документ, когда он был принят правительством, однако не знает, какие поправки внесли в этот документ в Верховной Раде. «Если там

не будет существенных отличий, когда экспертная группа его изучит и сделает выводы, только тогда я смогу сказать окончательно, подпишу его или нет», – сказал Президент. Глава государства добавил, что до сегодня еще не видел поданного ему на подпись из парламента Закона о Госбюджете-2013.

Как известно, ранее В. Янукович допустил, что в Государственный бюджет Украины на 2013 г. могут быть внесены изменения по итогам I квартала 2013 г. (*МинПром – інформація бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Президент України В. Янукович наголошує, що дискусія щодо персонального складу Кабінету Міністрів ще не завершена. Про це глава держави заявив в інтерв'ю представникам ЗМІ у Нью-Делі.

«Я ще не остаточно відчув настрої фракції. Для нас стане вже більш зрозумілим новий склад більшості у Верховній Раді, і ми повинні будемо враховувати їх точку зору», – сказав глава держави. В. Янукович додав, що під час останньої зустрічі з М. Азаровим той запевнив: під час розгляду питання про склад майбутнього уряду буде обов'язково враховано позицію парламентської більшості (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.12).

***

Президент України В. Янукович перебуває з державним візитом у Республіці Індія.

У місті Нью-Делі відбулася офіційна церемонія зустрічі Президента України В. Януковича, Президента Республіки Індія П. Мукерджи та Прем'єр-міністра Індії М. Сінгха.

Церемонія відбулася на площі перед Палацом «Раштрапати Бхаван». У виконанні військового оркестру прозвучали Гімни України та Індії. Церемонія завершилася представленням офіційних делегацій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.12).

***

У Нью-Делі Президент України В. Янукович провів зустріч з Президентом Республіки Індія Пранабом Мукерджі (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2012. – 10.12).

***

Україна розглядає Індію як одного з найважливіших партнерів у Південній Азії. На цьому наголосив Президент України В. Янукович під час зустрічі в місті Нью-Делі з міністром закордонних справ Республіки Індія С. Куршідом. «Ми готові разом з вами попрацювати над тим, щоб знайти спільні інтереси в тих галузях економіки, які є для нас традиційно сильними», – сказав глава української держави. Він додав, що хотів би почути від індійської сторони пропозиції щодо співпраці в тих сферах, які є для неї найбільш цікавими.

Президент окремо наголосив, що Україна «дуже цінує» співпрацю з Індією в рамках міжнародних організацій, особливо ООН. В. Янукович висловив сподівання, що обопільне бажання України та Індії поглиблювати ефективну співпрацю буде й надалі забезпечувати розвиток відносин двох країн. У цьому контексті глава держави відзначив важливість активного політичного діалогу на високому рівні. Він звернув увагу на ефективний робочий діалог між зовнішньополітичними відомствами України та Індії. «Це дуже правильно, і я це вітаю», – наголосив В. Янукович.

У свою чергу, міністр закордонних справ підкреслив важливість державного візиту Президента України до Індії. Він наголосив, що сьогодні Україна та Індія мають багато питань для обговорення. «Хотів би послухати Ваші пропозиції щодо того, які є напрямки, де ми можемо й надалі будувати наші відносини, як ми можемо зміцнити нашу дружбу і розширювати економічну співпрацю з тим, щоб підняти її на більш високий рівень», – сказав С. Куршід.

Він також відзначив необхідність ведення інтенсивного політичного діалогу між країнами на високому рівні (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)). – 2012. – 9.12).

***

У Нью-Делі під головуванням Президента України В. Януковича та Прем'єр-міністра Республіки Індія Манмохана Сінгха відбулися українсько-індійські переговори в розширеному форматі.

Після завершення переговорів відбулась церемонія підписання двосторонніх документів. У присутності глави Української держави та керівника уряду Індії було підписано:

– Договір між Україною та Індією про взаємну правову допомогу в цивільних та господарських справах.

Документ створює ефективний міждержавний механізм правового захисту громадян та юридичних осіб, надаючи їм можливість вільно звертатися до суду та інших компетентних органів, подавати позови та захищати свої права та інтереси.

– Міжурядову угоду про співробітництво у сфері оборони.

Документ створює правові умови для розвитку співробітництва в оборонній, військовій та військово-технічній сферах. Підписання Угоди забезпечить переведення профільної співпраці в системну площину, сприятиме налагодженню довготривалих зв'язків і контактів між підрозділами оборонних відомств, підприємствами та науково-дослідними установами оборонної галузі.

– Міжурядову угоду про науково-технологічне співробітництво.

Угода створює необхідну нормативно-правову базу для проведення засідань спільного українсько-індійського Комітету з науково-технічного співробітництва, розробки програм профільного співробітництва, обміну спеціалістами та інформацією, проведення спільних семінарів та конференцій тощо.

– Угоду між Державною інспекцією ядерного регулювання України та Радою з регулювання атомної енергетики Індії про обмін технічною інформацією та співробітництво у сфері ядерної безпеки та радіаційного захисту.

Документ передбачає реалізацію спільних дослідницьких програм, обмін інформацією з питань правового регулювання, регулятивних аспектів спорудження та експлуатації АЕС, утилізації ядерного пального й захисту довкілля, захисту від

ядерного забруднення та радіації, операційної безпеки, запобігання та реагування на відповідні надзвичайні ситуації. Угода є першим двостороннім документом у зазначеній сфері – її підписання відкриває шлях до можливого укладення рамкового документу в галузі атомної енергетики.

– Меморандум про взаєморозуміння у сфері стандартизації, оцінки відповідності та якості між Міністерством економічного розвитку і торгівлі України та Бюро індійських стандартів.

Метою підписання документа є усунення технічних бар'єрів у торговельних та економічних відносинах між державами. Відповідно до Меморандуму сторони здійснюватимуть співробітництво у сфері стандартизації, оцінки відповідності та якості на основі додаткових документів, що передбачатимуть прийняття міжнародних стандартів як національних з метою усунення технічних бар'єрів у торгівлі та сприяння науково-технічному розвитку (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 10.12).

***

Президент України В. Янукович провів зустріч з Прем'єр-міністром Республіки Індія Манмоханом Сінгхом у форматі «віч-на-віч».

Зустріч відбулася після закінчення українсько-індійських переговорів у розширеному форматі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 10.12).

***

Відносини між Україною та Індією розвиватимуться у площині всеохоплюючого партнерства, яке сприятиме подальшому динамічному, стабільному та всесторонньому діалогу між країнами. Про це Президент України В. Янукович заявив за підсумками переговорів з Прем'єр-міністром Республіки Індія М. Сінгхом.

За словами глави держави, партнерство між нашими державами відповідає довгостроковим національним інтересам

обох країн. Він нагадав, що цього року виповнилося 20 років з часу встановлення дипломатичних відносин між Україною та Індією. На переконання В. Януковича, за цей період вдалося не лише зберегти раніше започатковані напрацювання, а й розвинути змістовну співпрацю в багатьох галузях. «Ми сьогодні прийняли доленосне рішення про переведення дружніх відносин між нашими державами у нову, більш ефективну та прагматичну площину – площину «всеохоплюючого партнерства». Упевнений, що новий формат взаємодії сприятиме подальшому динамічному, стабільному та всесторонньому діалогу між Україною та Індією», – сказав Президент.

Він також зазначив, що під час переговорів сторони констатували наявність потужного невикористаного потенціалу для подальшого розвитку двостороннього співробітництва у різних сферах взаємодії. «У цьому зв'язку було, насамперед, домовлено про розширення діалогу шляхом налагодження регулярних двосторонніх контактів на високому політичному рівні. Я запросив шановного пана Прем'єр-міністра Індії відвідати Україну з офіційним візитом», – зазначив глава держави.

У свою чергу Прем'єр-міністр Індії зазначив, що сьогодні у відносинах між Україною та Індією з'явилася нова динаміка. У цьому зв'язку він наголосив на важливості започаткування між Україною та Індією формату всеохоплюючого партнерства. М. Сінгх також високо оцінив підписані двосторонні документи. На його думку, цей крок сприятиме активізації українсько-індійської співпраці, зокрема у військово-технічній та науково-технологічній сферах. Керівник уряду Індії наголосив на важливості подальшого зміцнення торговельно-економічних відносин між країнами. За його словами, під час переговорів сторони окреслили пріоритетні напрямки розвитку співпраці, серед яких машинобудування, фармацевтика, ІТ-технології. Учасники переговорів наголосили на необхідності ведення інтенсивнішого діалогу на міжнародних майданчиках. «Немає сумніву, що цей візит поставить наші відносини на дуже міцну базу для подальшої співпраці», – сказав М. Сінгх (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 10.12).

***

Пріоритетом в українсько-індійських відносинах на нинішньому етапі має стати реалізація спільних проєктів. Про це Президент України В. Янукович сказав під час зустрічі з представниками індійських ділових кіл у м. Нью-Делі.

За словами Президента, позитивним прикладом такої співпраці є ефективна діяльність в Індії українських компаній «Антонов» і «Мотор Січ», які зараз реалізують найбільший за всю історію наших відносин комерційний контракт. Глава держави під час зустрічі відзначив перспективність співпраці двох країн у таких сферах як металургія, авіабудування, суднобудування, енергетика, промислове та сільськогосподарське машинобудування, хімічна і видобувна промисловість.

За його словами, Україна також зацікавлена в налагодженні співпраці у проєктуванні та виготовленні супутників дистанційного зондування Землі, в галузі будівництва двигунів, залученні українських підприємств і наукових організацій до реалізації нової місячної місії «Чандраян-2» (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2012. – 10.12).

***

Економіки України та Індії можуть ефективно доповнювати одна одну та мають величезний невикористаний потенціал для співпраці. Про це Президент України В. Янукович сказав на зустрічі з представниками індійських ділових кіл у м. Нью-Делі.

«Наші економіки можуть ефективно доповнювати одна одну. Вони мають величезний невикористаний потенціал для співпраці, що дає нам змогу ставити амбітну мету: подвоїти обсяги взаємної торгівлі вже до кінця 2015 р.», – сказав глава держави. Він наголосив, що в Україні уважно стежать за рішучими кроками Індії в напрямку економічного розвитку. «На нашу думку, український бізнес має повною мірою скористатися цією можливістю для поглиблення співробітництва з індійськими партнерами», – наголосив В. Янукович (***Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).*** – 2012. – 10.12).

***

Президент України В. Янукович провів зустріч з лідером опозиції у Народній (нижній) палаті парламенту Республіки Індія С. Дварадж. Під час зустрічі глава держави поцікавився думкою лідера опозиції щодо українсько-індійських відносин (Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2012. – 10.12).

***

Під час візиту Президента України до Республіки Індія було прийнято Спільну Заяву про встановлення відносин всеохоплюючого партнерства між Україною та Індією.

В Заяві зокрема йдеться про те, що під час перебування в Нью-Делі Президент В. Янукович провів двосторонні переговори з Президентом Індії, Його Високоповажністю паном П. Мукерджі та Прем'єр-міністром, Його Високоповажністю паном М. Сінгхом. Президент України прийняв Віце-президента Індії, Його Високоповажність пана Х. Ансарі, Міністра закордонних справ, Його Високоповажність пана С. Куршіда та лідера опозиції, Її Високоповажність пані С. Сварадж. Український високий гість також виступив на Українсько-індійському бізнес-форумі, спільно організованому провідними індійськими торговельними палатами: Конфедерацією індійської промисловості, Федерацією індійських торговельно-промислових палат та Асоціацією торговельно-промислових палат Індії.

Також відзначається підписання Сторонами угод у сферах правової допомоги, оборонного співробітництва, науки та технологій, ядерної безпеки та стандартизації.

В Заяві наголошується, що Сторони провели в дружній атмосфері ґрунтовні переговори, обговорили стан двостороннього співробітництва та обмінялись поглядами щодо регіональних та міжнародних питань, які становлять взаємний інтерес. Вони відзначили важливість цього візиту, який підсумовує 20-річчя встановлення дипломатичних відносин між Україною та Індією.

У підсумку Сторони дійшли згоди щодо необхідності розвитку конструктивної взаємодії на основі повнішого

використання взаємодоповнюваності двох країн у ключових сферах, що становлять взаємний інтерес, а саме: мирному використанні ядерної енергії, оборонних та космічних технологіях, виробництві добрив, охороні здоров'я та фармацевтиці, сільському господарстві й продовольчій безпеці, промислового виробництва та видобутку корисних копалин. З цією метою вони домовились посилити взаємодію на політичному, офіційному та діловому рівнях. Враховуючи наявний величезний потенціал для розвитку зв'язків між двома країнами, Сторони дійшли згоди, що для України та Індії настав час налагодити всеохоплююче партнерство, та домовились розробити Спільний план дій задля досягнення поставленої цілі.

Обидві Сторони висловили задоволення з приводу відвертого та всеохоплюючого обміну думками з глобальних, регіональних і двосторонніх питань та домовились і надалі поглиблювати цей діалог.

Президент України подякував керівникам Індії за теплу гостинність, надану йому та супроводжуючій делегації. Він запросив Президента та Прем'єр-міністра Індії відвідати Україну. Запрошення були з вдячністю прийняті (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*. – 2012. – 10.12).

***

Партнерство між Україною та Республікою Індія відповідає довгостроковим національним інтересам обох країн, зміцнює двосторонні відносини і робить внесок у справу миру та міжнародної безпеки. На цьому наголосив Президент України у заяві на спільній прес-конференції за підсумками переговорів з Прем'єр-міністром Республіки Індія.

«У цьому році виповнилося 20 років з часу встановлення дипломатичних відносин між Україною та Індією.

Я та глава індійського уряду, шановний пан Сінгх, визнали, що за цей період вдалося не лише зберегти раніше започатковані напрацювання, але й розвинути змістовну співпрацю у багатьох галузях. Тому ми сьогодні прийняли доленосне рішення про переведення дружніх відносин між нашими дер-

жавами у нову, більш ефективну та прагматичну площину – площину «всеохоплюючого партнерства». Упевнений, що новий формат взаємодії сприятиме подальшому динамічному, стабільному та всесторонньому діалогу між Україною та Індією.

Ми з паном Прем'єр-міністром констатували наявність потужного невикористаного потенціалу для подальшого розвитку двостороннього співробітництва у різних сферах взаємодії.

У цьому зв'язку було, насамперед, домовлено про розширення діалогу шляхом налагодження регулярних двосторонніх контактів на високому політичному рівні», – підкреслив у своїй заяві Президент України (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 10.12).

***

У заяві на спільній прес-конференції за підсумками переговорів з Прем'єр-міністром Республіки Індія Президент України В. Янукович зазначив значне збільшення двостороннього товарообігу, який у 2011 р. сягнув найвищої позначки за всю історію існування українсько-індійських відносин – близько 3 млрд дол. США.

«Збереження позитивної динаміки торгівлі є важливим завданням для урядів України та Індії.

У ході переговорів нами були окреслені найбільш перспективні для розширення українсько-індійського співробітництва галузі. До них, зокрема, ми віднесли енергетику, металургію, хімічну промисловість, суднобудування, машинобудування, автомобілебудування, будівництво об'єктів інфраструктури, сільське господарство, фармацевтику та готельний бізнес.

Відновлення після майже 9-річної паузи роботи Міжурядової українсько-індійської комісії по торговельному, економічному, науково-технічному, промисловому і культурному співробітництву є важливим кроком у напрямі поглиблення міждержавної співпраці, зокрема у зазначених сферах.

Особливими темами наших конструктивних переговорів були співпраця в оборонній і аерокосмічній галузях.

Ми з паном Прем'єр-міністром відзначили триваючу успішну реалізацію найбільшого в історії

українсько-індійських відносин контракту по ремонту та модернізації 105-ти індійських літаків АН-32.

Окрема увага у ході переговорів була присвячена наявним перспективам поглиблення співробітництва у галузі мирного використання атомної енергії та у науково-технічній сфері.

Ми з паном Прем'єр-міністром значну увагу приділили питанню зміцнення культурно-гуманітарних зв'язків, які сягають своїм корінням в історичне минуле – також воно було на порядку денному нашої зустрічі.

Слід відзначити у цьому зв'язку прийняте нами рішення про проведення Днів української культури в Індії та Днів індійської культури в Україні у 2013 та 2014 роках відповідно.

Наші держави мають унікальні можливості у галузі туризму, тому ми налаштовані на активізацію туристичних потоків в обох напрямках. Ми домовилися активізувати співпрацю з питань боротьби з міжнародним тероризмом, транскордонною злочинністю, піратством, кліматичними змінами, нелегальною міграцією тощо. Ми домовилися поглибити взаємодію між Україною та Індією в Організації Об'єднаних Націй та на інших міжнародних майданчиках.

Нами було суттєво розширено двосторонню договірно-правову базу, яка поповнилася низкою угод, зокрема щодо надання взаємної правової допомоги, співпраці у науково-технічній сфері, галузях ядерної безпеки та охорони здоров'я.

Також на часі наповнення українсько-індійського всеохоплюючого партнерства реальним змістом, над чим ми збираємося наполегливо працювати найближчим часом», – йдеться в заяві глави Української держави (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2012. – 10.12).

***

У стислі строки уряд має підготувати законопроекти щодо визначення вичерпного переліку адміністративних послуг та розміру плати за їх надання, а також встановлення відповідальності чиновників за порушення вимог законодавства з питань надання адміністративних послуг.

Про це йдеться у відповідному дорученні Президента України В. Януковича. Кабінету Міністрів України та керівникам місцевих адміністрацій доручено забезпечити відкриття на території України мережі центрів надання адміністративних послуг. При цьому має бути визначений перелік послуг, які гарантовано надаватимуться громадянам у вказаних центрах. Йдеться зокрема про послуги з оформлення землі, дозвільних документів у сфері будівництва та реєстрації нерухомості.

Одним із ключових завдань реформи є створення Єдиного державного порталу адміністративних послуг. Глава держави у своєму дорученні також вимагає прийняття окремої Державної цільової програми створення та функціонування інформаційної системи надання адміністративних послуг на період до 2017 р.

Президент звернув окрему увагу на необхідність усунення надмірного державного регулювання сфери використання індивідуального житла, зокрема скасування дозволу на переобладнання, перепланування житлового будинку або приміщення (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua).* – 2012. – 07.12).

***

На 17–18 грудня заплановано ще не анонсований візит Президента В. Януковича до Москви. Про це повідомляє «Комерсант-Україна» з посиланням на свої джерела в МЗС.

Одним з головних питань порядку денного стане можливість участі України в східному інтеграційному процесі, зазначає джерело.

Експерти вважають, що шанси на зближення України з Митним союзом Росії, Білорусії і Казахстану в умовах величезного дефіциту бюджету і невизначеності європейських перспектив стають все більш реальними. «Зміна вектора – це вже не шантаж Європи, це абсолютно реальна можливість. Ми вже дещо почули з Ашхабада і ще почуємо новини 17–18 грудня з Москви», – вважає науковий директор Інституту євроатлантичної інтеграції О. Сушко (*Економічна правда (www.epravda.com.ua).* – 2012. – 10.12).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров провів оперативну нараду щодо окремих випадків затримки виплати заробітної плати в регіонах.

Були проаналізовані всі повідомлення про факти затримки зарплати працівникам бюджетних організацій і установ, які надходили до Прем'єр-міністра особисто, в урядовий кол-центр, на інформаційні ресурси Уряду та висвітлювалися у ЗМІ. За результатами наради глава уряду доручив Міністерству фінансів, Державному казначейству, головам обласних адміністрацій під особисту відповідальність протягом двох днів забезпечити погашення заборгованості, й надалі – ритмічну виплату заробітної плати. Кошти на це є, необхідно оперативно та відповідально їх використати, підкреслив М. Азаров. Водночас на місця, де питання погашення заборгованості із заробітної плати бюджетникам досі не вирішені, направлено урядові комісії, які повинні предметно вивчити кожен випадок затримки виплати зарплати, зробити висновки й визначити, що призвело до цього, та запропонувати висновки щодо дій або бездіяльності відповідальних посадових осіб.

Звіт за результатами роботи комісій та кадрові рішення будуть розглянуті на найближчому засіданні уряду.

Прем'єр-міністр України зазначив, що висновки будуть принциповими, оскільки заборгованість із заробітної плати в той час, як є всі необхідні ресурси її ліквідувати – це очевидне свідчення службової невідповідності певних чиновників. Саме так уряд і оцінить їх дії чи бездіяльність (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2012. – 10.12.*)

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров подякував керівництву Миколаївської обласної адміністрації, Міністерства регіонального розвитку, будівництва і житлово-комунального господарства, Міністерства надзвичайних ситуацій, працівникам комунальних служб Миколаєва за злагоджену, чітку роботу з ліквідації масштабної аварії системи теплопостачання.

Нагадаємо, що близько 2:30 8 грудня у Миколаєві відбувся гідроудар в системі Миколаївської ТЕЦ.

Внаслідок аварії трапилися численні пориви тепломереж, без теплопостачання залишилися 256 будівель у трьох районах міста, зокрема, пологовий будинок та міська лікарня. Багато приміщень були залиті гарячою водою.

До ліквідації наслідків аварійної ситуації було залучено 27 аварійних бригад підрозділів МНС, 17 аварійно-відновних бригад комунальників. Сили МНС оперативно розгорнули пункти обігріву мешканців постраждалого житла.

Станом на 13:00 було відновлено теплопостачання більшості житлових будинків, на той час без тепла залишалося всього 33. Станом на 19:30 8 грудня теплопостачання усіх житлових будинків та медичних закладів у Миколаєві було відновлено.

Ліквідацію аварії було здійснено силами міських і регіональних служб, залучення ресурсів центрального рівня не знадобилося. «Із перших хвилин аварії уряд тримав ситуацію на контролі, – зазначив М. Азаров. – Готовність допомогти була стовідсоткова. Насправді дуже радує, що комунальні служби, рятувальники в Миколаєві були повністю готові до ліквідації такої масштабної техногенної аварії й упоралися самотужки. Це означає, що зусилля уряду з підготовки господарства країни до таких ситуацій спрацювали. Спасибі всім людям, які самовіддано і грамотно спрацювали».

Водночас глава уряду підкреслив, що аварія сталася внаслідок непрофесійних дій та безвідповідальності певних посадових осіб. Міжвідомчій комісії доручено вивчити всі обставини аварії, а про висновки доповісти уряду.

Також М. Азаров заявив, що уряд візьме на контроль питання виплати компенсації мешканцям постраждалих квартир.

Глава уряду доручив МНС разом з главами обласних адміністрацій в разі погіршення погодних умов, посилення морозів розпочати розгортання пунктів обігріву та харчування для людей, які опинилися без даху над головою. Міністерству внутрішніх справ доручено розпочати профілактичну роботу з групами ризику: виявляти місця перебування

безхатченків, повідомляти їм про розташування пунктів обігріву та харчування, де можна отримати медичну допомогу тощо (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2012. – 10.12).

***

Кабінет Міністрів мав повне право і всі конституційні повноваження розглянути проект Державного бюджету на 2013 р. і передати його до Верховної Ради. На цьому акцентував увагу Прем'єр-міністр України М. Азаров на своїй сторінці у Фейсбуці.

За його словами, робота уряду щодо своєчасної підготовки проекту держбюджету на наступний рік та його затвердження до нового року було життєвою необхідністю для країни.

«Тому що країна без бюджету – це дестабілізація фінансової ситуації, відсутність капітальних вкладень і т. д. Тому всі ті відмовки, які опозиція наводила, були побудовані за принципом «чим гірше, тим краще». І головне було – зірвати ухвалення Державного бюджету. У 2009 р. (рік кризи) попередній уряд взагалі примудрився не подати бюджет до Верховної Ради, і він був затверджений тільки нашим Урядом у квітні 2010 р. Це врятувало ситуацію, дозволило стабілізувати державні фінанси і дати розвиватися економіці», – заявив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*. – 2012. – 7.12).

***

Прем'єр-міністр України М. Азаров переконаний, що Угода про асоціацію Україна-ЄС буде підписана найближчим часом. Про це він заявив на своїй сторінці у Фейсбуці.

За його словами, щодо євроінтеграційних прагнень нашої країни є різні думки, але найголовніше, підкреслив М. Азаров, ніхто не виступає проти цієї угоди.

Глава уряду зазначив, що Україна є європейською державою і співробітництво з ЄС взаємовигідне. При цьому він не погодився з думкою свого співрозмовника на Фейсбуці, що Україна нібито щось випрошує у ЄС: «Я не знаю, чому Ви вважаєте, що Україна виглядає як країна, яка щось випрошує.

У нас є тверда позиція, що ця угода взаємовигідна і для України, і для ЄС. Тому ми нічого не випрошуємо».

М. Азаров також вважає, що в цьому питанні не можна протиставляти Європейський Союз і Російську Федерацію: «Що стосується співпраці з Росією, то я не хотів би, щоб тут було протиставлення. Товарообіг і з ЄС, і з Росією, країнами Митного союзу дуже великий, в сумі це понад 2/3 нашого товарообігу. Тому для нас життєво важливо і там, і там мати нормальні умови для співпраці» (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 7.12).*

***

Уряд схвалив Концепцію Державної цільової оборонної програми утилізації озброєння, військової техніки та іншого військового майна (крім звичайних видів боєприпасів та компонентів рідкого ракетного палива) на 2013–2017 рр. Відповідне розпорядження було прийнято на засіданні Кабінету Міністрів України 5 грудня 2012 р.

Документ розроблено на виконання Плану організації підготовки актів, необхідних для реалізації Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України».

Слід зазначити, що на цей час у Збройних Силах зберігається 15 тис. одиниць надлишкового озброєння та військової техніки, понад 81 тис. т військово-технічного майна, близько 1,1 тис. т небезпечних хімічних речовин, непридатних для використання за призначенням, які потребують утилізації. Утримання зазначеного озброєння, військової техніки та військово-технічного майна призводить до перевантаження місць зберігання, потребує виділення значних людських і фінансових ресурсів, створює реальну загрозу виникнення техногенно-екологічних подій.

З метою вирішення цих проблем передбачається планомірне здійснення утилізації озброєння, військової техніки та іншого військового майна, яке не становить потребу Збройних Сил України і не користується попитом на внутрішньому та зовнішньому ринках, а також забезпечення знищення

хімічних речовин на спеціалізованих підприємствах із дотриманням вимог екологічної безпеки.

Нагадаємо, що уряд також затвердив додатковий перелік боєприпасів, що підлягають утилізації. Передбачено утилізувати боєприпаси загальним обсягом 22,4 тис. т (брутто). Це дасть змогу заощадити кошти на перевезенні боєприпасів з військових частин, які підлягають розформуванню, вивільнити місця зберігання боєприпасів у перспективних військових частинах та зменшити ймовірність виникнення техногенних загроз у країні (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 9.12.*)

***

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку продовжує роботу над Положенням про об'єднання професійних учасників фондового ринку. Дане рішення було прийнято 4 грудня 2012 р. на черговому засіданні регулятора.

«Дане Положення, яке врегулює роботу об'єднань на фондовому ринку, дійсно необхідно вітчизняному ринку цінних паперів, адже ці інституції покликані сприяти розвитку фондового ринку, представляючи інтереси його учасників. Нагадаю, що даним документом передбачається урегулювання порядку реєстрації об'єднання професійних учасників фондового ринку, їх прав та обов'язків, а також анулювання їх реєстрації. До того ж, в документі чітко прописані вимоги до внутрішніх документів об'єднання професійних учасників та саморегулювальних організацій, а також вимоги до державного нагляду і контролю за їх діяльністю. Новою редакцією Положення ми врахували побажання та зауваження професійних учасників фондового ринку. Крім того, доопрацювання актуалізованого Положення сприятиме захисту ринку від недобросовісних та некваліфікованих учасників ринку, а також покращить взаємодію між членами саморегулювальних організацій та захистить їх інтереси», – зазначив М. Лібанов, директор департаменту аналізу, стратегії та розвитку законодавства НКЦПФР.

Зауважимо, що даний документ розроблений Комісією з метою урегулювати діяльність об'єднань професійних учасників

у відповідності до норм Закону України «Про цінні папери та фондовий ринок».

Проект Положення вже розміщено на офіційному сайті регулятора, де всі бажаючі мають можливість з ним ознайомитися (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 10.12).

***

6 грудня у Дубліні (Ірландія) глава зовнішньополітичного відомства України К. Грищенко виступив на пленарній сесії 19-го засідання Ради міністрів ОБСЄ.

Міністр окреслив ключові пріоритети головування України в цій Організації у 2013 р., серед яких особливо відзначив врегулювання тривалих конфліктів, зміцнення заходів довіри і безпеки на просторі ОБСЄ, використання потенціалу Організації в забезпеченні енергетичної безпеки, сприяння економічному розвитку, в тому числі розбудові нових торговельних і транспортних коридорів.

Україна має намір ініціювати новий діалог у рамках ОБСЄ щодо нових засад майбутнього режиму контролю над звичайними збройними силами в Європі, який мав би враховувати безпекові інтереси усіх країн-учасниць ОБСЄ, незалежно від їх приналежності до будь-яких політико-військових угруповань. Україна приділятиме значну увагу консолідації зусиль ОБСЄ у боротьбі з сучасними викликами і загрозами безпеці, такими як тероризм, торгівля людьми і наркотичними засобами, кіберзлочинність, організована транскордонна злочинність (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2012. – 6.12).

***

Все паспорта, выданные в соответствии с постановлением Верховной Рады от 26 июня 1992 г. № 2503-ХІІ, будут действующими бессрочно, и обменивать их на биометрические паспорта – это право, но не обязанность граждан Украины. Об этом заявляет Государственная миграционная служба.

В ведомстве подчеркнули, что ситуация с заграничными паспортами является аналогичной. «Такие документы остаются в силе в полном объеме до даты, указанной в паспорте,

как конечная дата действия. С ними можно будет и впредь выезжать за границу, получать визы и т.п.», – говорится в сообщении. Государственная миграционная служба также сообщила, что граждане, которые уже подали и будут подавать до начала оформления биометрических документов заявления об оформлении и выдаче паспортов (как паспортов гражданина Украины, так и паспортов для выезда за границу), получают документы старого образца, которые также будут действующими в соответствии с постановлением Верховной Рады от 26 июня 1992 г. № 2503-ХІІ.

Оформление и выдачу биометрических документов планируется начать после урегулирования ряда вопросов, отметили в ведомстве (*МинПром – інформація бизнес-класа* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12).

***

В понедельник, 10 декабря, вступил в силу приказ Министерства здравоохранения Украины, в соответствии с которым в Украине запрещено рекламировать некоторые лекарства из перечня Министерства здравоохранения.

Как говорится в документе, в указанном списке содержится всего 326 лекарственных препаратов. Среди них – обезболивающие, популярные лекарства от простуды и даже таблетки от ожирения. Как говорится в пояснительной записке к документу, к принятию таких мер ведомство побудило то, что все чаще в выборе таблеток люди пользуются советами маркетологов, а не врачей.

Напомним, Верховная Рада запретила рекламу лекарственных средств, применение и отпуск которых разрешается только по рецепту врача, а также тех, которые внесены в перечень запрещенных к рекламированию лекарственных средств. Сейчас в Украине проходят массовые проверки аптек на предмет фальсифицированных лекарств. Проверки начались после того, как во Львовской области обнаружили 200 тыс. подделок наиболее рекламируемых таблеток: от обычного мезима и ротокана до энапа и детского анаферона. (*УРА-Інформ* (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 10.12).

ПОЛІТИКА

Представники опозиційних сил 10 грудня провели закриту зустріч із главами дипломатичних представництв ЄС в Україні та представниками місії ОБСЄ. Про це УНН повідомило джерело в об'єднаній опозиції.

Темою зустрічі була політична ситуація в країні після виборів та подальші шляхи співпраці з Європейським союзом. На зустрічі були присутні голова Ради об'єднаної опозиції А. Яценюк, новообраний народний депутат за списком об'єднаної опозиції «Батьківщина» Г. Немиря, лідер партії УДАР В. Кличко, заступник голови партії УДАР В. Ковальчук та лідер ВО «Свобода» О. Тягнибок.

При цьому редакція УНН не змогла офіційно підтвердити цю інформацію у прес-службах партій УДАР та «Батьківщина», куди звернулась з проханням надати більш розгорнуту інформацію щодо цього заходу (*Украинские Национальные Новосту (<http://www.unn.com.ua>). – 2012. – 10.12*).

***

В Верховной Раде продолжают голодовку народный депутат шестого созыва Ю. Кармазин и народный депутат второго созыва Т. Процевьят.

По словам Ю. Кармазина, он прекратит голодовку только тогда, когда будут выполнены его требования, ведь, по его мнению, принятый бюджет приведет страну к дефолту. «Моя основная задача не дать В. Литвину подписать этот позор», – сказал народный депутат. Ю. Кармазин считает, что до нового года еще есть время, чтобы принять другой Государственный бюджет.

По его словам, ему удалось зарегистрировать в ВР проект об отмене Закона о Государственном бюджете на следующий год, поэтому В. Литвин не может подписать закон. Экс-депутат также отметил, что он и его коллега уже подготовили открытое обращение к Президенту Украины (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 10.12*).

***

Партия УДАР не собирается делегировать своих представителей в Конституционную Ассамблею, поскольку считает этот орган полностью подконтрольным Президенту. Об этом заявил лидер партии В. Кличко на встрече с представителями Венецианской комиссии.

В. Кличко отметил, что Ассамблею создавали для того, чтобы менять Основной Закон страны исключительно в интересах Президента и для усиления его власти. Поэтому УДАР не будет принимать участие в данном процессе.

В партии также сообщили, что представителей Венецианской комиссии интересовала и мнение оппозиции по закону о референдуме и возможности изменять украинскую Конституцию через референдум. В партии УДАР считают, что попытка внесения изменений посредством плебисцита – это тоже попытка власти подстроить все законы в стране, включая основной, под свои интересы, которая ведет к утверждению авторитаризма в стране. «Изменения в Конституцию, как собственно и предусмотрено Конституцией, должен принимать парламент», – подчеркнул В. Кличко (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12).*

***

Политические силы, входящие в объединенную оппозицию, будут объединяться в единую партию. Об этом заявил председатель Совета объединенной оппозиции А. Яценюк на заседании Совета этой организации.

«Я очень четко сказал, жестко: единый кандидат, единая фракция и единая партия. И каждый, кто будет идти против этого курса, не будет идти с нами к победе», – отметил А. Яценюк. Один из лидеров оппозиции Н. Томенко также высказал мнение, что создание единой партии – это стратегически правильная идея. «Я думаю, что сейчас есть расхождения в плане механизмов ее создания. Мой подход и подход многих моих коллег заключается в том, что это не может быть временным проектом, как перед выборами – объединились, поделили квоты, и на этом все закончилось», – подчеркнул он.

По словам Н. Томенко, это должен быть проект создания серьезной европейской политической партии. Такой проект необходимо обсудить во всех партийных организациях, с экспертами и Ю. Тимошенко. «Я не вижу возможности реализации такого проекта в перспективе одного-двух месяцев», – уточнил оппозиционер (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12).

***

Объединенная оппозиция «Батьківщина» выдвинула бывшего премьер-министра, лидера партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко единым кандидатом на президентских выборах. Об этом решении Совета объединенной оппозиции сообщил его председатель А. Яценюк.

«Победа возможна, только если у нас будет единый кандидат, единая фракция и единая партия», – отметил А. Яценюк. Соответствующий документ подписали члены Совета оппозиции: А. Яценюк, В. Бондаренко, А. Гриценко, В. Кириленко, І. Луценко, Б. Тарасюк, О. Турчинов. В обращении, размещенном на сайте объединенной оппозиции, отмечается: «Мы призываем другие политические силы и общественные организации присоединяться к нашей инициативе».

Очередные президентские выборы должны пройти в Украине в 2015 г. (*МинПром – информация бизнес-класса* (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12; *Сайт партії «Фронт змін»* (<http://frontzmin.ua>). – 2012. – 7.12).

***

Правящая Партия регионов внесла 7 депутатов от блока «Батьківщини» в список потенциальных кандидатов в парламентское большинство. Об этом заявил экс-вице-спикер Верховной Рады Н. Томенко в интервью изданию «Украинская правда».

«Партия регионов поставила себе целью создать самостоятельное большинство и у них есть список наших коллег, по которому активно работают. У них есть отдельная картотека мажоритарщиков, которых потенциально можно прижать.

Кандидатуры подают губернаторы. Включаются областная налоговая, областная милиция и прокуратура. Первый удар мы выдержали», – сказал он. По словам Н.Томенко, избранная депутатом от «Батьківщини» по округу в Сумской области И. Курейчик открыто сообщила, что встречалась с местным губернатором, который посоветовал перейти в большинство, чтобы не было проблем с бизнесом. По утверждению Н. Томенко, у ПР есть план, чтобы в первый же день заседания парламента объявить о выходе депутатов из фракции «Батьківщина».

Как известно, в VI созыве после поражения лидера «Батьківщини» Ю. Тимошенко на президентских выборах в 2010 г. часть депутатов вышла из одноименной фракции и присоединилась к большинству во главе с ПР. Некоторые из них прошли в ВР нового созыва уже по спискам «регионалов» (*МинПром – інформація бизнес-класса (<http://minprom.ua>).* – 2012. – 7.12).

***

Новоизбранный депутат от партии УДАР С. Каплин заявил, что за вхождение во властное большинство ему предлагали 5 млн долл. Об этом политик рассказал в комментарии газете «Украина молодая».

«Это был телефонный звонок. Собеседник спросил, готов ли я к изменению политической партии и, соответственно, фракции в Верховной Раде. На мой встречный вопрос, кого он представляет, ответ был такой: мол, конкретную политическую силу назвать не могу, но это будет «провластная команда». Название Партии регионов в разговоре не фигурировало», – рассказал С. Каплин. «Мое согласие оценивалась суммой от 5 млн долл. При этом в нагрузку предлагалось еще и трудоустроить в органы государственной власти тех людей, которых назову», – добавил он. «Но я не для того перед выборами ходил по дворам, видел слезы доведенных до нищеты и отчаяния людей, чтобы продавать их голоса и их надежды», – возмутился С. Каплин.

По мнению политических экспертов, в Верховной Раде VI созыва переходы депутатов по фракциям станут нормой.

Напомним, парламентские выборы прошли в Украине 28 октября. Всего в парламент было избрано 445 депутатов – в пяти округах выборы были признаны несостоявшимися (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12).*

***

В Европейском парламенте зарегистрировано 6 проектов резолюций по ситуации в Украине. Документы, которые представили 6 политических групп Европарламента из семи, обнародованы на сайте законодательного органа ЕС.

В соответствии с процедурой, на базе зарегистрированных проектов европарламентарии должны разработать консолидированный текст резолюции, который будет проголосован во время пленарного заседания в Страсбурге 13 декабря после проведения дебатов 12 декабря.

Следует отметить, что 4 проекта резолюции имеют название «по Украине» или «по ситуации в Украине». В то же время, политическая группа Европейской народной партии и «зеленые» назвали свои документы «по выборам в Украине». Общий анализ шести проектов резолюции засвидетельствовал, что европарламентарии, критически оценивая некоторые внутренние вопросы в Украине, в частности, недостатки избирательного процесса, «применения выборочного правосудия», подчеркивают необходимость последующего продвижения Украины к политической ассоциации и экономической интеграции с Евросоюзом.

В связи с этим заявляется о готовности ЕС углублять отношения с Украиной путем подписания и ратификации Соглашения об ассоциации. Евродепутаты призывают украинскую власть устранить имеющиеся проблемные вопросы и обеспечить прогресс в проведении реформ.

Проекты резолюций положительно оценивают процесс визовой либерализации между Украиной и ЕС, отмечая, что это является особо важным достижением для украинских граждан (*Украинский Бизнес Ресурс (<http://ubr.ua>). – 2012. – 9.12).*

Ресурс місцевих бюджетів на наступний рік суттєво збільшиться – на 28,1 млрд грн, або на 14,7 % проти 2012 р., і становить у 2013 р. 220,1 млрд грн.

Регіони будуть отримувати суттєву державну підтримку. Зокрема, її передбачено здійснювати через державний фонд регіонального розвитку, де на ці цілі передбачено 1,3 млрд грн. Також державна підтримка надаватиметься через субвенцію на проведення заходів соціально-економічного розвитку окремих територій – заплановано 1,3 млрд грн.

Варто наголосити, що на 2013 р. поряд з традиційним порядком фінансування капітальних видатків запропоновано нові підходи. Так, їх проведення планується здійснювати шляхом залучення додаткових ресурсів через банківський сектор під державні гарантії. Це, в свою чергу, значно сприятиме вирішенню важливих питань розвитку регіонів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2012. – 10.12).*

***

Минэнерго обсудило с компанией Korea Gas Corporation (Южная Корея) возможность ее участия в строительстве LNG-терминала. Об этом говорится в сообщении министерства.

Встреча и. о. министра энергетики и угольной промышленности Ю. Бойко с исполнительным вице-президентом KoGas Ш. Хьюкином и заместителем генерального директора департамента строительства заводов группы зарубежных проектов KoGas Л. Уджином состоялась в конце прошлой недели.

Стороны обсудили ряд вопросов в газовой сфере, в частности относительно участия корейской компании в реализации проекта LNG-терминала и поставках сжиженного газа. По результатам встречи стороны выразили надежду на дальнейшее углубление сотрудничества.

Напомним, стоимость строительства LNG-терминала составит 846 млн евро (*LB.ua/Економіка (http://economics.lb.ua). – 2012. – 10.12).*

***

Национальная акционерная компания «Нафтогаз Украины» перечислила ОАО «Газпром» свыше 850 млн долл. за импортированный в ноябре 2012 г. природный газ. Об этом сообщает пресс-служба «Нафтогаза».

Согласно сообщению, расчет прошел 7 декабря. Цена газа для в IV квартале 2012 г. составляет около 430 долл. Согласно условиям дополнительного соглашения к базовому контракту, заключенному между «Нафтогазом» и «Газпромом» 21 апреля 2010 г., цена природного газа определяется с учетом скидки в размере 100 долл./тыс. куб. м.

«Нафтогаз Украины» ежемесячно своевременно и в полном объеме выполняет свои обязательства перед ОАО «Газпром» по оплате импортированного природного газа», – подчеркнули в украинской компании. Как сообщалось, НАК «Нафтогаз Украины» хочет в следующем году снизить закупки российского газа до 18-20 млрд куб. м. Компания намерена приобрести 20 млрд куб. м газа, может получиться даже меньше – около 18 млрд куб. м. *(УРА-Информ (<http://ura-inform.com>)). – 2012. – 10.12).*

***

По данным Нацбанка, банковская система страны в этом году впервые за несколько последних лет вышла в прибыль. Осенью 2012 г. украинские банки показали рекордную прибыль, а также значительно уменьшили объем проблемных кредитов. Об этом «Фактам» заявила департамента нормативно-методологического обеспечения банковского регулирования и надзора Национального банка Украины Н. Иваненко.

По данным НБУ, рекордную сумму – более миллиарда гривен – банки заработали в октябре. «Банковская система увеличивает свои активные и пассивные операции, – отметила Иваненко. – Пусть темпы кредитования недостаточно высоки, но абсолютный прирост кредитов за год – 25 млрд – это все-таки цифра хорошая. Банковский сектор демонстрирует и увеличение доверия со стороны населения. С начала года объем депозитов физических лиц увеличился на 45 млрд грн».

В Нацбанке также сообщили, что проблемные кредиты украинских банков в этом году уменьшились на 12 млрд грн. У большинства отечественных банков финансовые показатели уровня стабильности даже выше, чем у многих европейских и американских банков. «Стабильность отечественной банковской системы не вызывает у нас сомнений, – заявила Иваненко. – В общем и целом состояние нормальное» (*LB.ua/Економіка* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Цьогоріч Україна залучить понад 4 млрд дол. інвестицій. Головним чином у нашу країну вкладають Кіпр, Німеччина, Нідерланди та Росія. Про перспективи України говорили під час 3-го інвестиційного форуму, організованого СФА Україна. Захід зібрав представників бізнесу, міжнародних фінансових інституцій та організацій.

М. Барабаш, генеральний менеджер СФА Ukraine повідомив: «Багато гостей приїхало з-за кордону. Це вже стало щорічною подією. На сьогодні це найбільший форум на тему інвестицій в Україні». Учасники форуму прогнозують збільшення обсягів інвестицій в Україну, зокрема, внаслідок реформування податкової сфери (*Український Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Около 500 млрд грн достигает объем теневой экономики в Украине. Об этом сказала первый замглавы администрации Президента Украины И. Акимова.

«В связи с выводом денег в оффшоры объем теневой экономики составляет от 32 % до 40 % от общеукраинского ВВП, то есть почти 500 млрд грн», – отметила она. Также И. Акимова сообщила, что будет продолжаться диалог Украины с Международным валютным фондом. «Диалог с МВФ будет по всем направлениям. Но должны ли мы в два-три раза увеличивать тарифы, как того требует фонд?.. Важно искать консенсус. Сотрудничество с МВФ имеет для Украины большое значение», – сказала И. Акимова (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2012. – 9.12).

***

Мощности по хранению овощей в Украине к 2014 г. увеличатся с нынешних 239 тыс. т до 1 млн т.

«Общие мощности по хранению овощей на сегодня составляют 239 тыс. т. Их планируется увеличить к 2014 г. до 1 млн т», – сказал министр аграрной политики и продовольствия Украины Н. Присяжнюк на пресс-конференции в Киеве. К 2014 г. также ожидается увеличение емкостей по хранению картофеля с 136 тыс. т до 248 тыс. т.

В текущем году также прогнозируется введение в эксплуатацию 10 новых фруктохранилищ общей емкостью 22 тыс. т. В настоящее время Украина располагает емкостями по хранению 315 тыс. т фруктов.

По предварительным данным Украина в текущем году собрала 9,1 млн т овощей, что является вторым за последние пять лет урожаем. Валовой сбор плодов и ягод оценивается в 1,9 млн т, винограда – 490 тыс. т (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 09.12).

***

Приватизация тепловых электростанций, теплоэлектростанций и облэнерго в Украине завершится в 2013 г.

Такой прогноз озвучил глава Национальной комиссии, осуществляющей государственное регулирование в сфере энергетики Украины С. Титенко на конференции в Киеве «Реформа рынка электроэнергетики Украины: пути внедрения новой модели», сообщает «Укринформ».

«Возможно, что к концу следующего года в Украине не будет практически ни одной государственной компании. Все дистрибьюторские компании, все тепловые генерации и ТЭЦ в той или иной степени изменят свою форму собственности», – сказал он. По словам С.Титенко, до конца приватизации в государственной собственности останутся только «Укрэнерго» и «Энергоатом».

Напомним, что в течение второго этапа приватизации энергокомпаний, который стартовал в 2011 г., было приватизировано на конкурсах 9 пакетов энергораспределительных и энерго-

генерирующих компаний. Стоимость продажи этих пакетов составляла более 5,3 млрд грн.

Кроме того, в октябре 2012 г. стартовала приватизация теплоэлектроцентралей. Первым был реализован госпакет акций Харьковской ТЭЦ-5. На очереди – Днепродзержинская ТЭЦ.

При этом правительство пока отложило приватизацию Херсонской и Одесской теплоэлектроцентралей, поручив ФГИУ передать их пакеты акций под контроль Минэнергоугля (*Мин-Пром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 07.12).*

***

С 11 декабря международный аэропорт Шереметьево принял решение прекратить обслуживание рейсов украинского авиаперевозчика «Аэросвит» из-за задолженности, говорится в сообщении аэропорта.

Согласно договоренности между перевозчиком и аэропортом, рейсы «Аэросвита» за понедельник (10 декабря) из Шереметьево будут обслужены в полном объеме.

«Начиная с 12 декабря и в последующие дни пассажирам авиакомпании “Аэросвит”, не осуществившим возврат билетов в авиакомпанию, необходимо будет самостоятельно решать все возникающие вопросы, обращаясь непосредственно в авиакомпанию. За все возможные последствия для пассажиров ответственность несет авиакомпания “Аэросвит”» – заявляют в Шереметьево.

Как утверждают в аэропорту, «Аэросвит» обманывает своих пассажиров, партнеров и авиационные власти, заявляя в украинских СМИ о стабильности ситуации и погашении долгов перед Шереметьево.

«В действительности авиакомпания «Аэросвит» продолжает практику неплатежей, нарушает график реструктуризации задолженности. Суммарный долг авиаперевозчика перед ОАО «Международный аэропорт Шереметьево», ЗАО «ТЗК Шереметьево» и ЗАО «АэроМАШ – АБ» превысил 165 500 тыс. рублей. В частности, задолженность авиакомпании «Аэросвит» перед ЗАО «ТЗК Шереметьево» соста-

вила более 60 000 тыс. рублей за авиационное топливо и услуги по заправке ВС», – подчеркивают в Шереметьево.

В аэропорту сообщают, что обратились в Арбитражный суд Московской области с исковым заявлением к «Аэросвиту» о взыскании задолженности.

В «Аэросвите» заявили, что не получали уведомлений об исках со стороны аэропорта Шереметьево, и считают, что заявления Шереметьево и Росавиации о возможной приостановке обслуживания рейсов авиаперевозчика могут преследовать некие скрытые цели. Представитель компании предположил, что «Аэросвит» могут пытаться вытеснить с российского рынка, для того чтобы продемонстрировать компании «Аэрофлот» доступные инструменты для расширения оперирования в аэропорту (*GAZETA.RU* (http://www.gazeta.ru/business/news/2012/12/10/n_2657977.shtml). – 2012. – 10.12).

***

Украина начинает поставки кукурузы в Китай. Первой в Украине с Китаем об экспорте кукурузы договорилась Компания Ukrlandfarming О. Бахматюка. Об этом сообщает Lenta.ru со ссылкой на издание «Синьхуа».

Объем поставок в 2012–2013 гг. составит 500–700 тыс. т кукурузы. С китайской стороны покупателем выступит компания China Oil & Foodstuffs.

В China Oil & Foodstuffs прогнозируют, что в течение ближайших лет закупки Китаем зерновых за рубежом достигнут 15 млн т против 5 млн в 2011 г. Около трети поставок приходится на кукурузу – так, в 2011 КНР импортировала 1,75 млн т кукурузы.

Если Китай – один из крупнейших покупателей кукурузы в мире, то Украина – один из крупнейших ее экспортеров. Экспорт кукурузы из Украины в прошедшем маркетинговом сезоне составил 13,86 млн т. Согласно обязательствам трейдеров, на нынешний год запланированы поставки в объеме 12,4 млн т. Однако они еще могут быть увеличены (*LB.ua/Экономика* (<http://economics.lb.ua>). – 2012. – 7.12).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

По состоянию на 31 ноября 2012 г. золотовалютные резервы Национального банка Украины составили 25,355 млрд долл. Об этом говорится в сообщении НБУ.

Таким образом, за прошедший месяц золотовалютные резервы НБУ уменьшились на 5,5 %, или на 1,461 млрд долл.

В частности, резервы в иностранной валюте составили 23,387 млрд долл., резервная позиция в МВФ – 0,03 млн долл., специальные права заимствования – 9,17 млн долл., а золото – 1,958 млрд долл. Ранее международное рейтинговое агентство Standard&Poore's спрогнозировало сокращение золотовалютных резервов Национального банка с 32 млрд долл. до 28 млрд долл. в 2012 г. А согласно прогнозу Международного валютного фонда, к концу года они составят 24,4 млрд долл.

Напомним, что по состоянию на 1 ноября 2012 г. объем золотовалютных резервов Нацбанка составил 26,811 млрд долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2012. – 7.12).*

***

В ноябре 2012 г. продажи легковых автомобилей в Украине упали на 12 % до 18,2 тыс. единиц. Как сообщили в ИГ АРТ Капитал, за 11 месяцев продажи возросли на 1,3 % до 198 тыс. единиц. Самыми популярными, как и ранее, остались автомобили от Hyundai, ZAZ и AvtoVAZ. «Для Богдан Моторс и Укравто эта новость негативна, поскольку она указывает на то, что негативные тенденции автомобильного рынка оказались хуже ожиданий. Невзирая на то, что на основании последних двух месяцев мы прогнозировали снижение продаж по итогам года, падение в ноябре на 8 % по сравнению с октябрём нас удивило», – сообщил эксперт компании А. Андрейченко.

По его словам, рынок завершит год на 2–3 % ниже, чем годом ранее. «Первое место не защищает Hyundai, чьи продажи Богдан Моторс консолидирует в свою отчетность, от па-

дения продаж. По состоянию на прошедший месяц, продажи Hyundai упали на 7 %, хотя рынок в целом вырос», – добавил он. Киев и Киевская область стали лидерами Украины по количеству продаж подержанных автомобилей (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 8.12).

***

Міжнародне рейтингове агентство Moody's знизило рейтинги 11 українських банків. Про це передає «Прайм» з повідомленням на повідомлення агентства.

Згідно з повідомленням, 11 банків, включаючи Ощадбанк України, ОТП Банк Україна, Приватбанк», Райффайзен Банк Аваль, Укрексімбанк отримали негативний прогноз на тлі аналогічної дії по відношенню до України.

«Рейтинг Приватбанку і Промінвестбанку за національною шкалою знижені до «А3.ua» з «Аа3.ua», ОТП Банк Україна, Райффайзен Банку Аваль, Ощадбанку (Україна) – до «А3.ua» з «Аа1.ua», Першого українського міжнародного банку, Ощадбанку України, банку Кредит-Дніпро – до «Ваа3.ua» з «А3.ua», банку Південний – до «Ваа3.ua» з «А2.ua», – йдеться в повідомленні агентства. У свою чергу довгостроковий депозитний рейтинг за зобов'язаннями в іноземній валюті банку «Фінанси та кредит» «Саа1» змінено на негативний зі стабільного. Довгостроковий рейтинг компанії «Райффайзен Лізинг Аваль» за національною шкалою знижений до «Ваа3.ua» з «Аа2.ua».

Нагадаємо, Moody's минулого тижня знизило рейтинг державних облігацій України на один щабель – до «В3» з «В2» з негативним прогнозом (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2012. – 10.12).

***

Ухудшение экономической ситуации и девальвация гривны могут привести к повторению банковского кризиса 2008 г. В результате клиенты финучреждений не смогут рассчитаться по кредитам из-за сокращения собственных доходов, а вкладчики, которые открыли валютные депозиты, столкнутся с задержкой их выплат, пишет «Фокус».

«Значительное изменение валютного курса остается существенным риском, и такое развитие ситуации, вероятно, приведет к сокращению капитала банков, дальнейшему ухудшению качества активов и усилению нестабильности депозитов», – отмечает в своем отчете Fitch Ratings. Со своей стороны, эксперты РИА «Рейтинг» предупреждают, что совокупные валютные обязательства банковского сектора заметно превышают валютные активы. Поэтому в случае сильной девальвации гривны украинские банки будут фиксировать значительные убытки от валютной переоценки. Банковская система окажется на грани краха.

«Перед Украиной сложный выбор. С одной стороны возникла необходимость решения вопроса девальвации нацвалюты для спасения реального сектора экономики и соответственно платежного баланса, а с другой, необходимо избежать краха банковской системы», – отмечают в РИА «Рейтинг». Пока же власть склонна к удержанию стабильности гривны или ее легкой девальвации. В проекте госбюджета на 2013 г. заложен среднегодовой курс на уровне 8,5 грн/долл. Для того, чтобы выйти к концу года на такую отметку, курс до конца года не должен превысить 9 грн/долл. В этом обвала не будет, и банки продолжают свое латентное существование. Но продержится так недолго, поскольку остаются и другие риски (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Базовая инфляция в Украине по итогам ноября 2012 г. в годовом измерении (по отношению к аналогичному месяцу 2011 г.) замедлилась до 0,9 % с 1,1 % по итогам октября, 1,6 % – по итогам сентября и 2,3 % – по итогам августа, сообщила Государственная служба статистики.

Согласно данным Госстата, в ноябре базовая инфляция осталась на уровне сентября – октября – 0,1 %, а за январь-ноябрь она составила 0,7 %. В ноябре 2011 г. базовая инфляция равнялась 0,3 %, в годовом измерении – 7,3 %.

Базовая инфляция исключает краткосрочные неравномерные изменения цен под влиянием отдельных факторов, кото-

рые носят административный, событийный, а также сезонный характер. Преимущественно речь идет о ценовой динамике, которая не учитывает изменения цен на продовольствие и энергоносители (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 10.12).

***

В III квартале 2012 г. экономика Японии сократилась на 0,9 % по сравнению с предыдущим кварталом. Как сообщается, такой результат совпал с прогнозами аналитиков. В годовом исчислении ВВП Японии снизился на 3,5 %.

ВВП страны снижается уже два квартала подряд. Таким образом, можно констатировать техническую рецессию.

Напомним, что с апреля 2014 г. в Японии должен повыситься налог с продаж до 8 %, а в 2015 г. – до 10 % с целью повысить налоговые поступления и помочь экономике, однако история рассказывает о том, что такие меры не всегда полезны. Так, в 1997 г. повышение налогов привело Японию к двадцатимесячной рецессии.

Как сообщалось, в прошлую пятницу власти Японии одобрили новый раунд стимулирования экономики в размере 880,3 млрд иен (10,7 млрд долл.), принятый через месяц после предыдущего (*Украинский Бизнес Ресурс* (<http://ubr.ua>). – 2012. – 10.12).

***

Уровень безработицы в Греции вырос до очередного рекордного значения в 26 % в августе. Об этом сообщает статистическая служба Греции Elstat.

Рост безработицы спровоцирован углублением рецессии в стране на фоне предпринимаемых правительством шагов: мер жесткой экономии для получения финансовой помощи от «тройки» кредиторов. Количество безработных в Греции составило более 1,3 млн, число занятых – 3,7 млн

В острой форме долговой кризис в Греции разразился в конце 2009 г., и с тех пор экономика страны сократилась уже на 25 %, а уровень безработицы возрос втрое (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2012. – 7.12).

***

Объединенная Европа сможет преодолеть финансовый кризис и успешно разрешить внутренние противоречия. Как передает Inews.az со ссылкой на ИТАР-ТАСС, об этом заявил президент ЕС Херман Ван Ромпей, прибывший в норвежскую столицу на церемонию вручения Нобелевской премии мира, которая в нынешнем году была присуждена Европейскому союзу.

«Объединенная Европа сейчас переживает крайне сложный этап, однако я уверен, что совместными усилиями существующие проблемы удастся разрешить и, преодолев период неопределенности и экономического спада, ЕС станет сильнее, чем когда-либо прежде. Мы хотим, чтобы Европа вновь стала символом надежды для всего мира», – отметил он.

Обратившись к евроскептикам, чьи голоса звучат все громче на фоне углубления финансового кризиса в ЕС, председатель Европарламента Мартин Шульц, со своей стороны, отметил, что ни одно государство мира не способно в одиночку справиться с глобальными вызовами, которые стоят перед современным обществом, в том числе и с непредсказуемой природой мирового финансового рынка (*Inews.az (www.Inews.az). – 2012. – 10.12*).

***

Директор центра европейских политических исследований Д. Грос проанализировал почему ЕС труднее выйти из кризиса, чем США. Об этом пишет BIN.UA со ссылкой на Project Syndicated.

Финансовый кризис возникает, когда значительная часть активов в финансовой системе превращается в «токсичные», или рискованные, и инвесторы хотят от них избавиться как можно скорее, причем за любую цену.

В начале этого года фактический дефолт Греции пошатнул уверенность инвесторов. Государственные облигации периферийных стран еврозоны стали «токсичными». Учитывая беспрецедентную природу греческого дефолта, рыночная оценка периферийного долга в последние месяцы часто менялась. Кроме

того, многие банки держат так много госдолга, что их ждет неминуемое банкротство в случае полноценного дефолта. Все это ведет к чрезвычайной нестабильности в банковской системе.

Финансовый кризис закончится, когда сомнительный долг будет или национализирован или стабилизируется его оценка (и он перейдет к инвесторам, которые захотят смириться с высоким риском). Последнее произошло в США. Американское правительство приобрело часть «токсичных» активов, которые со временем стало проще оценивать, так как статистика последних лет по просроченным ипотечным кредитам позволила инвесторам оценить уровень риска.

Однако этот сценарий может быть лишь частично повторен в еврозоне, где пока сложно осуществить национализацию долга и возвращение к нормальной оценке риска. Дело в том, что проведению национализации мешает одна из статей договора ЕС.

Кроме того, кредитоспособность фонда спасения – Европейского стабилизационного механизма – не превышает 700 млрд евро, что является небольшой частью общего госдолга всех стран, которым может понадобиться финансовая помощь.

Только ЕЦБ может выкупить госдолг еврозоны, но закон ЕС запрещает Центробанку любую форму финансирования дефицита. Возвращение к нормальной оценке степени риска довольно сложно в Европе и в связи с другим моментом. Европейский совет уже объявил, что фактический дефолт Греции (организованный, по его словам, благодаря «участию частного сектора») остается исключительным и уникальным случаем. Но обещание вернуться к статус-кво в оценке госдолга несовместимо с сохраняющимися ограничениями по национализации госдолга. Более того, риск возрос, после того как банки периферии увеличили покупку облигаций своих стран.

Упомянутые отличия означают, что в еврозоне возвращение к нормальным рыночным условиям будет медленным. Тем не менее кризис должен ослабнуть, так как имевшие наибольший риск организации уже больше не владеют госдолгом периферийных стран. К тому же ЕЦБ уже недвусмысленно заявил, что не позволит дезинтеграции еврозоны. Это обещание дает инвесторам некоторую страховку против самого большого риска (*BIN.UA* (<http://bin.ua>). – 2012. – 10.12).

Бюлетень підготували:
Т. Гранчак, В. Пальчук, І. Соколова, Ю. Якименко.
Редакційна група: Т. Дубас,
Л. Степченко, Ю. Шлапак
Комп'ютерна верстка:
І. Соколова

Підп. до друку 11.12.2012.
Формат 60x84 $\frac{1}{16}$. Друк офс. Обл.-вид. арк. 3,65. Гарнітура Times,
HeliosCompressed, HeliosCondLight
Видається в друкованому та електронному вигляді

Надруковано у НВЦ Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
03039, м. Київ, просп. 40-річчя Жовтня, 3

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 03.08.2001 р.